

DARBININKAS

Vol. LXXV, Nr. 41 Spalio - October 26, 1990
 Pentadienis-Friday SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N.Y. 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207 50 centų

Savaitės įvykiai

J. T. Saugumo taryba priėmė rezoliuciją, smerkiančią Izraelį už 21 palestiniečio nušovimą ir 150 sužeidimą vykusių riaušių tarp palestiniečių ir žydų senojoj Jeruzalėj metu, ir įgaliojo J. T. gen. sekretorių pasiūsti į Izraelį komisiją įvykiui iširti.

Sov. S-gos prezidentas Gorbačiovas pasiūlė Aukšč. tarybai savo kompromisinį planą sovietų ūkiui pertvarkyti į kapitalistinį. Planas numato eilę ūkinių reformų, tačiau nenustato terminų, kada tos reformos turės būti įgyvendintos. Tai daugiau politinis pareiškimas, o ne ūkio pertvarkymas, kaip plano kritikai nurodo.

NYT spalio 17 paskelbė Vilniaus radijo korespondento John Budris straipsnį "I Oslo per Vilnių", kuriame įrodinėjama, kad Gorbačiovas dar galėtų savo veiksmais Lietuvoj įrodyti, kad jis tikrai yra vertas jam suteiktos Nobelio taikos premijos.

Nobelio ekonomijos premija buvo suteikta trim amerikiečiams: N.Y. prof. Harry Markowitz, Sanfordo prof. William Sharpe ir Chicagos prof. Marion H. Miller už jų ūkinės teorijas apie pinigų investavimą.

Irakas pasiūlė pasitraukti iš Kuveito, bet pasilaikyti dvi Kuveito salas ir Ramala aliejaus laukus, bet JAV bet kurį kompromisą atmetė ir reikalauja, kad Irakas be jokių sąlygų pasitrauktų iš Kuveito.

Sov. S-gos užs. reik. ministras Ševerdnadze pareiškė, kad vyriausybė neįsivilianti kariuomenės į Persijos įlankos krizę be Aukšč. tarybos žinios.

Pietų ir Šiaurės Korėjų ministrai pirmininkai susitiko Šiaurės Korėjoj antrajam pasitarimui įtampai tarp abiejų kraštų sumažinti.

Afganistano partizanai užėmė ir Zabul provincijos sostinę Kalat pietrytiniam Afganistane.

Vokietijos slaptoji policija pradėjo medžioti buv. Rytų Vokietijos šnipus: tuoj pat po susijungimo buvo areštuotas slaptosios policijos viršininkas Werner Grossmann, turėjęs Vakarų Vokietijoj apie 4000 agentų. Netrukus V. Vokietijos kontržvalgybos viršininkas Klaus Kuron pats pasidavė ir prisipažino buvęs dvigubu agentu ir kartu dirbęs ir Rytų Vokietijai. Bandant pabėgti į Austriją, buvo sušaukta Gabriela Gast, padėjusi paruošti kancleriu Helmut Kohl savaitines žvalgybos santraukas ir šnipinėjusi R. Vokietijai nuo 1968 m.

Sov. S-gos komunistų partijos centro komitetas savo posėdy nutarė savo tarnautojų skaičių iš 1493 sumažinti iki 536 ir susilaukinti nuo nutarimų ekonomijos reikalais.

Nobelio literatūros premija buvo paskirta Meksikos rašytojui Octavio Paz už jo surrealistinius eilėraščius ir straipsnius socialinėm temom.

Dešimtys tūkstančių Prahos gyventojų išėjo į gatves demonstruoti prieš komunistų partijos pastangas atgauti savo galią.

Pasaulio bankas numato kitais metais suteikti Iranui 300 mil. dol. paskolą žemės drebinimo padarytai žalai pataisyti.

VOKIETIJOMS SUSIJUNGUS, LIKO PABALTIOJŲ KLAUSIMAS

— Gintės Damušytės pranešimas apie ESBK svarstybas ir nutarimus —

(Tęsa iš praeito numerio)

JAV Helsinkio komisijos narių domino Boriso Jelcino vaidmuo. Latvijos atveju, Jelcins pradžioje rėmė nepriklausomybės idėją, tačiau, kai atšilo jo paties reikalai ir santykiai su Gorbačiovu, kaip aiškino Jurkansas, Jelcin nuo šios pozicijos pradėjo suktis. "Pabaltijys yra Jelcino žaidimo korta", teigė Jurkansas. Saudargas pranešė, kad Lietuva su Rusija jau pasirašiusi ekonominę sutartį, kuri galios ligi 1991 m.

Ministrai pareiškė savo nuomonę ir dėl Gorbačiovo, kuris, jų tvirtinimu, yra susipažinęs tik su falsifikuota TSRS istorija ir grindžia savo veiksmus tuo falsifikatu. Pasak jų, Gorbačiovo reputacija užsienyje išlaiko jį šiek tiek viduje, nors žmonės nusivylę jo persitvarkymo politikos neveiksmingumu. Pvz., pasak Jurkansas, nė vienas iš pirmųjų Gorbačiovo 25 dekretų dar nebuvo įgyvendintas, kai tuo tarpu Jelcino populiarumas kyla.

Jurkansas pridūrė, kad Gorbačiovo politiką respublikose dar įtaigauja Vakarų spaudimas, kurio jis laukia ir pagal tai daro sprendimus. Latvijos ministras taip pat atkreipė dėmesį, kad ne vien tik trys Pabaltijo valstybės atmetė naują sąjunginį įstatymą dėl atsiskyrimo: jo nepriima ir šešios sąjunginės respublikos. Saudargas taip pat pranešė, kad Armenijos parlamentas jam tvirtinęs, jog sąjunginės sutarties kontekste Maskva jau kalba tik apie dvylika respublikų, o tris Pabaltijo valstybes laiko "specialiu atveju".

Vienam Komisijos nariui paklausus, ko Pabaltijys tikisi iš ESBK, Meri vaizdžiai replikavo, su šypsena pažymėdamas, kad "kasdien reikia valyti dantis, nors ir nesitiki su kuo nors bučiuotis". Jurkansas aiškino, kad nori susitikti su delegacijomis ir joms priminti, jog Antrojo pasaulinio karo pasekmės neušibaigė Vokietijos susijungimu: dar liko Pabaltijo klausimas. Jis taip pat pabrėžė, kad nori sugretinti Pabaltijo klausimą su Kuveito tragedija.

JAV Valstybės departamento atstovas teigė, kad JAV pozicija konkrečiai pradeda linkti Pabaltijo pusėn. Tai liudija naujo Valstybės departamento pareigūno pasamdymas rūpintis šiais klausimais bei faktas, kad JAV nusprendusi suteikti Pabaltijo vyriausybėms nariams diplomatinio protokolo gestus, kaip pvz. parodyti pagarbos, pasitinkant aerouoste ir pan.

Kai paaiškėjo, kad Pabaltijys turi keleto Europos valstybių paramą, pasikeitė ir JAV laikysena po pirmosios konferencijos dienos. Ligi pirmadienio vakaro Baker įstaiga tvirtino BATUNui (pabaltiečių organizacijai prie Jungtinių Tautų), kad Valstybės sekretoriaus darbotvarkė yra pripildyta ir kad jis negalės su ministrais susitikti. BATUNas tapęs Pabaltijo valstybių ministrų pagrindiniu centru jiems bebūnant New Yorke, jau nuo rugsėjo 18 d. prašė pasimatymo su Baker tada viešinio Latvijos ministro vardu. Tačiau prašymas buvo atmetas.

Bet Danijos, Islandijos ir Norvegijos delegacijom sutikus globoti spalio 2 d. įvykusią Pabaltijo

ministrų ESBK spaudos konferenciją, kurią surengė LIC direktorė Gintė Damušytė, tą rytą sekretorius Baker staiga pakeitė nuomonę ir per Estijos Gen. konsulą New Yorke E. Jaakson pranešė, kad jis norįs su Pabaltijo ministrais susitikti. Jau nuo antradienio ryto JAV Valstybės departamentas skleidė žinią, kad spaudos atstovams bus suteikta proga nufotografuoti Valstybės sekretorių Baker su svečiais ministrais iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos.

Prieš tą susitikimą, kuris įvyko jau ESBK pasibaigus, užsienio reikalų ministrai ESBK forumė tęsė savo kalbas. Šalia Danijos, Švedijos ir JAV išreikštos paramos, Pabaltijo siekimus dar parėmė kiti šeši kraštai: Lenkija, Čekoslovakija, Rumunija, Norvegija, Suomija ir Islandija.

Lenkijos užsienio reikalų ministras Krzysztof Skubiszewski tvirtino, kad, "atsižvelgiant į Pabaltijo respublikų, įskaitant ir mūsų kaimynės Lietuvos, parodytą dėmesį, Lenkija paremtų bet kokią priimtą planą integruoti senosios Europos narius į Helsinkio procesą".

Čekoslovakijos užsienio reikalų ministras Jiri Dienstbier ir Rumunijos Adrian Nastase tokioms mintims pritarė žodžiu, nors raštuose pareiškimuose to nebuvo.

Norvegas Kjeli Bendevik pažymėjo, kad "dėl Vokietijos susijungimo ESRK tuoj praras savo vieną dalyvaujančių valstybių. Tuo pačiu metu Albanija yra aiškiai pareiškusios norą įsijungti. Tai sveikintinas reiškinys, jei tik Albanija konkrečiais veiksmais įrodytų savo norą įgyvendinti visus principus... Bet ESBK procesas gali būti ir toliau praplėstas. Mes manome, kad Estija, Latvija ir Lietuva yra kvalifikuotos pilnai narystei ir kad joms turi būti leista stebėtojų teisėmis lankytis ESBK posėdžiuose. Mes apgalvestaujame, kad Pabaltijo klausimas dar neišspręstas. Norvegija remia teisėtą Pabaltijo žmonių aspiracijas ir viliasi, kad netolimoje ateityje prasidės derybos tuo reikalu".

Suomijos užsienio reikalų ministras Partti Kullervo Passio, nurodęs, kad Pabaltijo respublikos pareiškusios susidomėjimą ESBK procesu, pareiškė, jog Suomija į tai žiūri su pritarimu ir tiki, kad sėkmingų derybų rezultate jos ilgainiui užims savo teisėtą vietą ESBK.

Islandijos Jon Ladvin Hannibalsson, jau Kopenhagos konferencijoje stipriausiai parėmęs Pabaltijo kraštus, ir dabar jas priminė. Kalbėdamas apie tai, jog Albanijos dalyvavimas stebėtoju

(nukelta į 2 psl.)

Antanas Terleckas su badaujančiais dėl Lietuvos vyriausybės atsistatydinimo Vilniuje 1990 rugsėjo mėnesį. Nuotr. V. Kapočiaus

VĖL KALBAMA APIE PABALTIOJŲ KRAŠTUS JUNGTYNĖSE TAUTOSE

KĘSTUTIS K. MIKLAS
 Darbininko specialus korespondentas
 Jungtinėse Tautose

Po gražiai nuskambėjusių Islandijos ir Danijos užsienio reikalų ministrų pareiškimų Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje Baltijos kraštų nepriklausomybės reikalui, kaip ir buvo laukta, mūsų kraštų klausimas yra vis dar gyvas. Ypač jis gyvas užkulisuose ne tik diplomatų, bet ir korespondentų tarpe.

Prasidėjus dialogui tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos jis dar labiau pagyvėjo. JT Gen. Asamblėjos trečiame komitete, kuriame diskutuojamas rasizmas, rasinė diskriminacija ir teisė į laisvą tautų apsisprendimą, net dviem atvejais Baltijos kraštai buvo paminėti.

Spalio 8 dienos posėdyje kalbėjo 12-kos Europos valstybių vardu Italijos nuolatinis amba-

sadorius prie Jungtinių Tautų Vieri Traxler. Savo kalboje apie tautų teisę į laisvą apsisprendimą jis palietė ir Baltijos kraštus šiais žodžiais:

Pone pirmininke, (12 kraštų) bendrija yra labai patenkinta daroma pažanga pagerinti pasidalinimą Europoj ir atstatyti vienybę kontinente, kur žmonės kovoja už savo tautinę kilnę ir kultūrą. Atsižvelgiant į Baltijos žmonių teisėtus troškimus, Dvylikos bendrija visiškai remia tą dialogą tarp Baltijos tautų atstovų ir Sovietų Sąjungos vyriausybės siekiant politinio susitarimo.

Spalio 15 tame pačiame komitete kalbėjo ir JAV ambasadorius Jonathan Moore. Savo kalboje jis plačiau palietė dar iki šiol esamą rasinę diskriminaciją, teorizmą ir žmogaus teisių pažeidimą daugelyje kraštų. Reikšdamas pasitenkinimą, kad Namibija pagaliau tapo laisva ir nepriklausoma demokratinė valstybė, jis čia palietė ir Baltijos kraštus, tęsdamas savo žodį toliau:

Tačiau yra dar daug atvejų, kur žmonėms yra paneigta teisė į laisvą apsisprendimą. Pone pirmininke, Jungtinės Amerikos Valstybės nepripažįsta trijų Baltijos kraštų — Estijos, Latvijos ir Lietuvos — prievartinės inkorporacijos į Sovietų Sąjungą 1940 metais. Mes remiame tų trijų šalių pastangas į laisvą apsisprendimą. Mūsų nuomone, sistemingas dialogas turi būti tęsiamas, kad Baltijos žmonių troškimai būtų pasiekti. Mes nuolat skatinom ir remiam tokį dialogą.

Šie Italijos ir JAV diplomatų pareiškimai rodo, kad Baltijos kraštų klausimas yra gan opus kaip iki šiol dar neišspręstas Rytų Europoje. Tokie pareiškimai yra naudingi, nes tai yra spaudimas, kad sovietai greičiau atleistų savo varžtus ir pasitrauktų iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos.

Reikia paminėti, kad sovietai dėl tų pareiškimų dar iki šiol jokių komentarų nepadarė. Atrodo, kad jie pradeda susigyventi su ta mintimi, kad Baltijos kraštai anksčiau ar vėliau turės atskirti nuo jų.

— Pagal Lietuvos ryšių ministerijos užsakymą Kauno "Spindulio" spaustuvė atspausdino pirmuosius nepriklausomos Lietuvos respublikos pašto vokus. Juos puošia originalus Lietuvos pašto ženklas, kurio projektą sukūrė jauna dailininkė Violeta Skabeikienė. Ant voko atvaizduotas žuolas su Gedimino stulpų emblema. Užrašas skelbia "1990.III.11 atkurta nepriklausomą Lietuvos respubliką". Kol Lietuva nėra oficialiai priimta į pasaulinę pašto sąjungą, šie vokai su Lietuvos pašto ženklu skirti korespondencijai tik Lietuvos ribose.

Saugojamas Lenino paminklas Klaipėdoje. Nuotr. V. Kapočiaus

JAV SENATAS DAR PAKARTOJO PABALTIOJŲ ANEKSIJOS NEPRIPAŽINIMĄ

1990 spalio 10 d. JAV Senatas ratifikavo sutartį ("Treaty On Final Settlement With Respect to Germany", Document 101-20, Item No. 23), galutinai išsprendžiančią Vokietijos (Rytų ir Vakarų) susijungimą. Ši sutartis buvo priimta 1990 rugsėjo 12 d. Maskvoje įvykusiame "du plus keturi" pasitarime. Rugsėjo 13

DERYBOS SU MASKVA

Pasiruošimas deryboms su Maskva eina pirmyn. Nutarta sukurti 10 bendrų ekspertų grupių, ir šių grupių padaryti sprendimai bus siūlomi oficialioms derybų delegacijoms.

Vicepremjero Ozolo nuomone apibendrintas dokumentas dėl taikos ir Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo bus paruoštas svarstymui ir pasirašymui jau ateinančių metų pradžioje.

d. ji buvo priimta Vokietijos ir Sovietų Sąjungos ("Soviet-German Treaty on Good Neighbourliness, Partnership and Cooperation").

Prieš ratifikuojant Vokietijos susijungimo sutartį, Senato Užsienio reikalų komiteto pirm. sen. C. Pell ir sen. J. Helms pristatė rezoliuciją No. 334 (S. Res. 334), kuri užtikrina, kad Vokietijos susijungimo sutartis neturės jokios įtakos ar pakeitimų į galimą JAV politinę poziciją, liečiančią nelegalią Pabaltijo valstybių okupaciją ir jų įjungimą į Sovietų Sąjungą.

Sen. J. Helms pabrėžė, kad yra ypatingai svarbu, kad JAV senatas, ratifikuodamas Vokietijos susijungimo sutartį, užprotokoluotų, kad ta sutartis visiškai neleidžia bet kokio JAV politikos pakeitimo Pabaltijo valstybių atžvilgiu. Pabaltijo valstybės ir

toliau laikomos neteisėtai įjungtomis į Sovietų Sąjungą. Toliau sen. P. Simon padarė pareiškimą ir pridėjo prie protokolo laišką, gautą iš sekr. J. Baker, kuriame Baker cituoja 1990 spalio 3 d. prezidento Bush pareiškimą: "atsiekimas Vokietijos susijungimo duoda viltį ir kitiems, ypatinčiai pabaltiečiams, kad taikus derybų kelias gali nugalėti sunkiausias kliūtis siekiant nepriklausomybės. JAV politika Pabaltijo valstybių atžvilgiu yra nepakeičiama. Mes ir toliau nepripažįstame Pabaltijo valstybių aneksijos."

Ratifikuota sutartis su papildomais priedais pasiūsta prezidentui Bush pasirašyti.

(Elta)

— Rokiškio rajone, Panevėžyje, numatoma pastatyti paminklą Rezistencijos aukoms.

IVYKIAI LIETUVOJE

— Vytautas Landsbergis, Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininkas, pasveikino Gorbaciovą Nobelio taikos premijos gavimo proga. Telegramoje rašoma: "Tegu prisideda jūsų veikla, kad Pabaltijo valstybėms būtų gražintas istorinis teisingumas ir plėtotųsi taikingi geros kaimynystės ryšiai tarp Tarybų Sąjungos ir Lietuvos".

— Du Švedijos parlamentariai pasiuntė Gorbaciovui laišką, ragindami suteikti nepriklausomybę Pabaltijo kraštams. Šie parlamentariai susitiko su Sovietų Sąjungos ambasadoriumi perdavė jam laišką ir peticiją, pasi-

rašytą 40,000 asmenų, reikalaujančių nepriklausomybės Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

— Vicepremieras Romualdas Ozolas, kalbėdamas per Lietuvos televiziją, pareiškė, kad susėdus prie derybų stalo su Sovietų Sąjunga, šiaurės Europos valstybės rodo Lietuvai daug žadančius bendradarbiavimo ženklus. Prancūzija pareiškė pasirodusį gražinti nuo 1939 m. išsaugotą Lietuvos auksą, dabar vertinamą 32 mil. dolerių.

— Vilniaus radijas pranešė, kad tikrosios derybos tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos prasidės lapkričio gale. Taip pareiškęs Sovietų Sąjungos derybų komisijos pirmininkas Ryžkovas. Lietuvos komisijos pirmininkas Vytautas Landsbergis pareiškė, kad derybos prasidės su sąlyga, jei bus pasirašytas abiem pusėm priimtinas derybų pradžios protokolas.

— Kazimiera Prunskienė Lietuvos premjerė, ir speciali delegacija iš Lietuvos pereitą savaitę tris dienas lankėsi Švedijoje. Pokalbiai vyko su Švedijos ministru pirmininku, parlamentarais ir kitais aukštais Švedijos ekonominio bei politinio bendradarbiavimo galimybes tarp Lietuvos ir Švedijos, ypačingai perdurbant naftą, vystant žemės ūkio komunikacijos tinklą. Nutarta atidaryti vadinamuosius interesų biurų Vilniuje ir Stockholme.

— I teologijos-filosofijos fakultetą priimta 17 merginų ir 13 vyrų. Kandidatų buvo kelis kartus daugiau. Priimtieji galės būti mokytojais, įvairiose mokyklose mokant tikybą.

Savaitės įvykiai

Libano prezidento Elias Hrawi paprašyta Sirijos armija priverstė prieš prezidentą kovojusios Libano armijos Beirute vadą gen. Michael Aoun nutraukti karo veiksmus ir pasiduoti. Generalas prisiglaudė Prancūzijos ambasadoje, kur jam buvo suteikta politinė globa.

Egipte buvo nužudytas parlamento pirmininkas Rifat al-Mahgoub ir trys jo sargai.

Maskvos teismas nuteisė Pamiat organizacijos vadą Konstantin Smirnov-Ostašvilį 2 m. kalėti už priešsemitinius pareiškimus.

Kuwaito sosto įpėdinis šeikas Saad al-Abdullah al-Sabah pažadėjo Saudi Arabijoje susirinkusiem Kuwaito žymiem asmenim atgaivinti parlamentą ir įvykdyti laisvus rinkimus kraštą išvadavus.

Zurnalistas William Safire, spalio 15 rašydamas NYT apie jo nemėgiamą Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją, pastebė, kad jis pritarė tos konferencijos veiklai su sąlyga, jei ji į savo tarpą priimtų ir Baltijos valstybes.

Izraelis, nepaisydamas anksčiau duoto pažado nenaudoti JAV užtikrintos 400 mil. dol. paskolos žydų imigrantų įkurdinimui okupuotose arabų žemėse, nutarė statydinti žydų kolonijas senoj Jeruzalėje.

Pietų Afrikos parlamentas priėmė įstatymą, panaikinantį rasinę diskriminaciją visose viešose vietose, kaip parkuose, skaityklose, maudymosi baseinuose ir kitur.

Šimtas tūkstančių ukrainiečių žygiavo Kijevo gatvėm reikalaudami, kad komunistinė vyriausybė atsistatydintų ir kad būtų priimta nauja konstitucija, atskirianti Ukrainą nuo Sov. S-gos.

Dėl švenčių Lietuvoje Aukščiausiai tarybai pasiūlytas įstatymas. Jame numatyta viena valstybinė šventė — Vasario 16, Biželio 14-tą siūloma pavadinti aukų ir vilties diena, o rugpjūčio 23 — juodojo gedulo diena.

— Antanui Vaišvilai, 1863 m. sukilėlių vadui, atidengtas paminklas Plungės rajone, Juodeikių kaime.

— Sniečkaus miesto didžiausia problema — nedarbė. Priskaičiuojama apie 3,000 bedarbių, iš jų daugumą sudaro moterys, kurių vyrai dirba atominėje elektrinėje.

— Kretingos rajone, Jokubave, rugsėjo 21 atidengtas paminklas Aleksandrui Stulginskiui.

— Lietuvos Tautininkų ir Kovo 11-osios partijų atstovai tarėsi dėl veiklos koordinavimo, nes abiejų programos turi daug bendrumų. Iš abiejų partijų svarstybose dalyvaus po tris atstovus.

— Skulptoriaus Mindaugo Navako sukurtas kryžius laimėjo paminklo konkursą, Kryžius iki 1991 m. birželio turės būti pastatytas Naujosios Vilnios geležinkelio stotyje išvežtiems ir kentėjusiems prisiminti.

— Kolūkiams ir valstybiniam ūkiams, kurie buvo skolingi valstybei, nubraukta visos skolos, kurios siekė 57 milijonus rublių.

— Teisininkas Albinas Likas, neseniai lankęsis Anglijoje, atvežė į Vilnių šešius Petro Bugailiško (1908 - 1983) paveikslus, tapytus pokario dešimtmeciais Derby mieste, Anglijoje, kur velionis gyveno. Paveikslai padovanoti Lietuvos Kultūros fondui.

— Kauno spaustuvė "Varpas" (prieš karą jai vadovavo žinoma visuomenės veikėja F. Bortkevičienė), kuri veikia dabar kaip akcinė bendrovė, išleido savo pirmąją knygą — kauniečio radijo žurnalisto Juozo Kondroto 160 psl. knygą *Po kryžiaus ženklų* apie liaudies skulptorių Vincą Svirskį. Pelną už 25,000 tiražų išleistą knygą leidėjai skiria Lietuvos blokados fondui.

— Visą honorarą — apie 5,000 rb už knygutę *Dėmesio! Žiūrėk į mane* jos autoriai poetė V. Palčinskaitė ir rašytojas K. Saja įteikė Panevėžio vaikų namams. Trumpas novelės šiai knygutei autoriai sukūrė pagal tremty gimisio ir anksti mirusio dailininko Povilo Kuprio piešinius, kuriuos rašytojas K. Saja surado pas dailininko tėvus Panevėžyje.

— Marijampolės laikraštis "Naujas kelias" rašo, jog pernai prel. Vytautas Kazlauskas, 40 metų išgyvenęs Romoje, savo tėvų sodybą kaime padovanojo Marijampolės "Caritas" organizacijai. Ši dovana moterims buvo nelaukta, tačiau labai brangi — dabar jos galės įrengti vaikų namus. Viskas priklausys nuo to, ar šį sumanymą rems Marijampolės rajono bei miesto vadovai.

— Egidijus Bičkauskas yra Lietuvos Respublikos misijos Maskvoje vadovas. Kai jis čia pradėjo eiti pareigas, tai jo įstaigos telefonai buvo išjungti, bet kai TSRS vadovybė panorė su juo kalbėtis, tai telefonai vėl buvo įjungti.

— Panų kalne, netoli Telšių, atstatyta koplyčia. Ją pašventino vysk. A. Vaičius. Iškilnėse dalyvavo rajono valdžios atstovai ir daug jaunimo.

VOKIETIJOMS SUSIJUNGUS, LIKO PABALTIO KLAUSIMAS

(atkelta iš 1 psl.)

vaidmenyje šiandien liudija, kad ESBK plečiasi į tikrą paneuropietišką forumą. "Šiame kontekste norėčiau priminti, — kalbėjo jis, — kad Antgojo pasaulinio karo išvakarėse Pabaltijo tautos buvo nepriklausomos, tarpautinės bendruomenės pripažintos valstybės. Islandija, kuri taip

pat, kaip Pabaltijo valstybės... atgavo laisvę, mano kad apsijungusios ir laisvosios Europos atstatymas nebus užbaigtas, ligi suvereninės Pabaltijo žmonių teisės nebus atgautos. Sveikintina, kad politinis dialogas prasidėjo tarp Pabaltijo respublikų ir Sovietų Sąjungos vadovybės bei jos sąjunginių respublikų ir Sovietų Sąjungos vadovybės bei

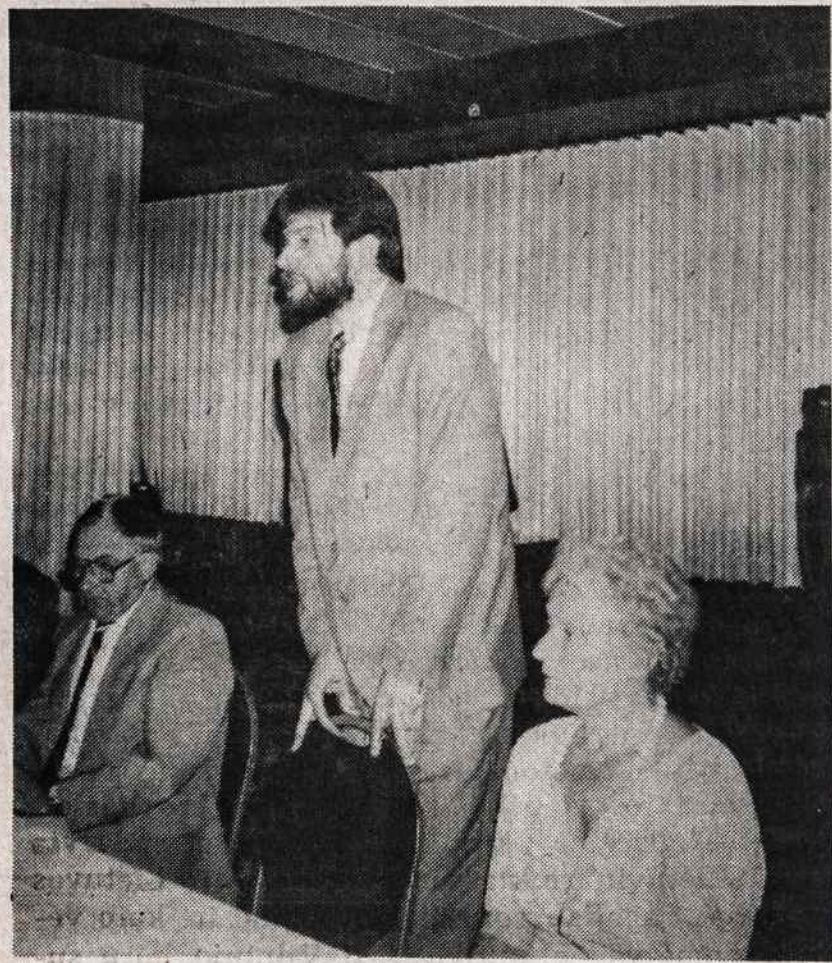
jos sąjunginių respublikų. Reikia tikėtis, kad tai paruošė kelią tvarkingai sugrįžti į padėtį, kuri vyravo prieš neteisėtą Pabaltijo respublikų karinę okupaciją ir aneksiją. Islandija nori, kad ryšiai ir bendradarbiavimas su Pabaltijo valstybėmis dabar praplėstų į visas sritis. Atsiliepdama į jų prašymą, mano vyriausybė be rezervų yra pažadėjusi paremti Pabaltijo respublikų narystę ESBK".

Per dvi konferencijos dienas Pabaltijo ministrai susitiko su daugeliu ten suvažiavusių užsienio reikalų ministrų, jų tarpe su S. Anderson (Švedija), K. Skubiszewski (Lenkija), J. B. Hannibalsson (Islandija), K. M. Bondevik (Norvegija) ir J. Baker (JAV). Dar prieš ESBK prasidedant, susitiko ir su Danijos užsienio reikalų ministru U. Ellemann-Jensen.

Min. Saudargas spalio 1 d. buvo priimtas Danijos misijoje prie JT, kur min. Ellemann-Jensen jam pranešė, kad Kopenhagoje bus steigiamas Pabaltijo biuras. Jiedu taip pat aptarė "penki plus trys" platformą, t.y. penkių Skandinavijos ir trijų Pabaltijo kraštų koaliciją, kuri derins jų visų politinę programą, siekiant išspręsti Pabaltijo šalių klausimą ir išarūpinti jom tarpautinį pripažinimą. Jurkans ir Meri, kurie buvo atvykę į New Yorką šiektiek anksčiau, susitiko su Vengrijos užsienio reikalų ministru Giza Jeszenszky Jungtinėse Tautose ir aptarė galimus konsuliarinius ryšius.

Spalio 2 d. 12:15 val. popiet prasidėjo minėtoji spaudos konferencija Jacob Javits Centre. Tą ko nferenciją, kurią globojo Danijos, Islandijos ir Norvegijos ESBK delegacijos, surengė ir moderavo LIC direktorė Gintė Damušytė, ruošimo darbuose talkinama JBANC (Joint Baltic American National Committee) atstovės Sandros Aistrs.

(Bus daugiau)

Lietuvos švietimo ir kultūros ministeris Darius Kuolys kalba Chicagoje, rugsėjo 5. Šalia jo Lietuvos Fondo pirm. adv. A. Ostis ir JAV LB švietimo tarybos pirm. Regina Kučienė. Nuotr. Ed. Šulaitis

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja telsniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (priė Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9-10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 - 229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

Remkime
TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukos siųsti adresu:

Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Taikos premija ir tankai

Spalio 15 prajuokino visą pasaulį, kai Nobelio taikos premiją paskyrė Sovietų Sąjungos prezidentui Gorbačioviui. Visiem buvo juoko ir drauge — liūdesio, kad taip nusigvyveno pasaulis: apkurto, apako, nebegali atskirti juodo nuo balto, gėrio nuo blogio. Vokiečių spauda parašė, kad Gorbačiovas premijos pasiimti vyks su tankais. *The New York Times* spalio 17 prie vedamųjų, laiškų skyriuje įsidėjo straipsnį "To Oslo, Via Vilnius". Jį parašė John Budris iš Vilniaus, labai gerai informuotas apie Lietuvą. Ir jis suminėjo Gorbačiovo nedorybes, padarytas Lietuvai. Taikos premija bus įteikta Oslo, Norvegijoje. Iš čia kilo ir antraštė: "Į Oslo per Vilnių". Pirma nusiaubk Lietuvą, ją sunaikink, tada gausi Taikos premiją Oslo mieste!

Kaip čia nutiko: kad "kaip pasaulis yra pasauliu" taip nebuvo, kad toks sukčius gautų taikos premiją?

Tiesa, jam valdant Sovietų Sąjungą, buvo nugriauta Berlyno siena, išlaisvinta Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija, Lenkija, sujungta Vokietija, pačioje Sąjungoje persitvarkymo keliu žengiami į demokratiją. Bet tai ne Gorbačiovo nuopelnas. Sovietų Sąjunga buvo priėjusi liepto galą. Jų vadai pamatė, kad ateina badas, visiškas skurdas. Reikia kaip nors gelbėti iš to gyvenimo standarto, kurį sukūrė komunizmas.

Gorbačioviui teko tik įvykdyti, ką seniai norėjo padaryti jų švietėjai. Apie tai kalbėjo ir jų užsienio reikalų ministeris.

Taikos premijos skirstytojai tuos nuopelnus ėmė ir priskyrė ponui Gorbačioviui ir visai nepasiziūrėjo, kas dedasi anapus Baltijos jūros.

Kai Lietuvos teisėtai išrinktas parlamentas skelbė atstatęs Lietuvos nepriklausomybę, tai Gorbačiovas siuntė tankus, šarvuotus automobilius, parašiutininkus, lėktuvai drebino Vilniaus padangę, išmėtė tiek propagandos lapelių, kad, kaip rašo *New York Times*, tiek Vermonto medžiai neturi klevų sirupo lapų. Kariai įsiveržė į valdžios pastatus, į spaustuves, sumušė žmones. Kai Lietuva neatšaukė savo paskelbto akto, paskelbė blokadą — nutraukė dujų, naftos tiekimą, žaliavų pristatymą.

Blokada kiek pridarė žalos visam kraštui! Dar ir dabar neišlyginta. Nežinia, kaip kraštas pergryvens žiemą, kuri visu savo kietumu gali užgulti miestus ir visą šalį. Sovietinis rublis pasidarė bevertis, suvaržė keliones, krašte nebėra vaistų ir visur trūksta prekių.

Ir tokiam ponui štai kiti ponai ėmė ir paskyrė Taikos premiją!

Kadaise Taikos premijas yra gavę tokie kaip Motina Teresė, Albertas Schweizeris, Gandhi. Jie buvo žmonės, kurie visiems darė gera, spindėjo gėriu ir meile, ir teisybe.

O kokia meile ir teisybe spindi ponas Gorbačiovas?!

Kodėl taip vyksta? Todėl, kad pataikaujama Gorbačioviui, kad norime žūt būt išgelbėti Sovietų Sąjungą, kad pažeidžiami moralės principai.

Čia prisimena vieno žurnalisto žodžiai apie Ameriką ir Lietuvą.

Lietuva į Ameriką atvyko prašyti ne pinigų, ne dolerių, bet jos pripažinimo. Amerika visada gynė moralės principus, rėmė tautų laisvės apsisprendimą, o dabar prieš Lietuvą ji išdavė savo moralės principus. Žurnalistas ir sako: kokią gėdą padarė

Pokalbis pas kardinolą

Pas kardinolą Sladkevičių toliau pokalbis vyko apie padėtį Lietuvoje. Amerikos vyskupai kritikavo Sovietų Sąjungos laikyseną Lietuvos atžvilgiu.

Kardinolas Sladkevičius aiškino, kad Lietuvos Bažnyčia yra tampa susivienijusi su visa tauta, visuomet akcentuojama tiesa ir laisvė. Didelė Lietuvos žmonių dalis yra moraliai sužalota, ryšiai su Bažnyčia nėra stiprūs.

Arkivyskupas J. Steponavičius pridėjo, kad inteligentija ir studentai yra indiferentiški ir gyvena dvasinėje tuštumoje. Jiems reikia atitinkamos literatūros.

mūsų prezidentas visam kraštui, kuris išaugo į galybę tik per laisvės principą.

Visi Sovietų Sąjungos žinovai sako, kad Sąjungos niekas nebeišgelbės. Jau per vėlai pradėtas gelbėjimo žygis. Sąjunga subyrės kaip melo valstybė ir liks istorijoje pažymėta, kad ją norėjo išgelbėti Amerikos prezidentas.

Teisybė turi būti taikoma visiems. Visiems reikia laikytis ištikimybės moralei.

Apgailime šių metų Nobelio taikos premiją, kad ją gavo tas, kuris labiausiai Lietuvą skriaudė, niekino ir spaudė surakines. Drauge tikime ir į gerą žmogų, gerus laikus, kurie atitaisys šias baisias skriaudas.

LIETUVOS BAŽNYČIA TAMPRIAI SUSIJUSI SU TAUTA

Vysk. P. Baltakio, OFM, kelionė — 4. Lietuvoje trūksta mokytojų, kurie mokytų religijos, trūksta vadovėlių, trūksta programų televizijai. Pagalbą siūlo Amerika ir Vokietija. "Caritas" organizacijoje veikia 8000 moterų. Ad hoc komitetas teiks pagalbą ir Latvijai.

Vyskupas Loston paklausė, kaip planuoja evangelizuoti ir kokie poreikiai. Arkivysk. Steponavičius tuoj pridėjo, kad jie turi televizijos programas, bet labai trumpos. Trūksta profesionalų, kurie galėtų programas paruošti, taip pat trūksta ir technikos. Kardinolas Sladkevičius pratęsė, kad valdžia veiktų ne trūkdo.

Toliau iš amerikiečių pokalbio paaikšėjo, kad Amerikoje apie 20 procentų ispanų perėjo į sektantų religijas. Mormonai, kurių yra 4 milijonai, turi 4 tūkstančius pamokslininkų, kuriuos siunčia į Europą. Mormonai yra įpareigoti dvejus metus skirti evangelizacijai. Baiminamasi, kad jie gali pasiekti ir Lietuvą.

Lietuvoje esąs menkas pasiruošimas, kad galėtų sustiprinti katekizaciją. Tik dabar pradėdami paruošti katechetai. Labai trūksta literatūros, vadovėlių, vaizdinių priemonių katechizacijai, trūksta televizijos programų.

Vyskupas P. Baltakis paaikšino, kad Katechetinis centras Texas valstijoje "Lumen 2000" siūlomi įtaisyti visom parapijom Lietuvoje televizijas su video-

megnatofonais, bei parūpinti katechetinių filmų ir skaidrių. Reikalinga, kad vyskupai pasiųstų žmogų, kuris atrinktų reikalingą medžiagą. Taip pat vokiečių "Kirche in Not" siūlomi įtaisyti modernią spaustuve.

Arkivysk. May paklausė, ar Lietuva nepageidautų, kad atvyktų iš užsienio specialistai profesoriai ir pravestų kunigams seminarus?

Atsakė, kad baiminamasi kai kurių liberalių idėjų. Taip pat vyskupai susilaiko nuo didesnio skaičiaus kunigų siuntimo į Romą studijų gilinti, nes pirma norima užpildyti spragas parapijose.

Delegacija paprašė, kad būtų paskirtas ryšininkas tarp Amerikos vyskupų suorganizuoto Ad Hoc komiteto ir Lietuvos vyskupų. Tuo ryšininku paskirtas vysk. J. Žemaitis. Per jį bus pateikiami visi prašymai, ko Lietuva nori iš Ad Hoc komiteto. Kardinolas Bernardin paskelbė, kad nuo šiandien kun. J. Šarauską perleidiu Ad Hoc komitetui. Jis bus to komiteto direktoriumi.

Statistika

Šiemet priimti 108 kandidatai.

Kryžiaus žygis pradedamas prie Vilniaus katedros. Nuotr. V. Kapočiaus

tai. Iš jų 35 į Telšių kunigų seminariją ir 73 į Kauno. Iš viso studijuoja 250 klierikų. Apie 200 parapijų neturi savo kunigo. Telšių vyskupijoje iš 210 parapijų 81 parapija neturi klebono.

Daugumoje mokyklų kviečiami kunigai ir katechetai. Šiemet skiriamos pirmosios pamokos religijos dėstyti. Trūksta kunigų dėstytojų, taip pat trūksta ir vadovėlių. Telsiuose atidaryta katalikiška gimnazija. Visą apmoka valdžia.

Kretingoje valdžia siūlo pranciškonams perimti gimnaziją. Išlaikymą ir mokytojų algas mokėtų valdžia, tik mokytojai turėtų būti parenkami iš Kretingos rajono. Vienuolynui jau beveik visos patalpos grąžintos ir šiuo metu gyvena du kunigai ir 6 broliukai.

Klaipėdoje įsteigta katalikiška kolegija, išlaiko valdžia, bet mokytojų algos bus mokamos iš studentų mokesčio, kuris nustatytas 1000 rublių metams. Užsiregistravo 300 studentų.

"Caritas"

Po susitikimo su vyskupais nuvykome į "Caritas" būstinę. Įsteigta senojoje kurijoje. Vietos gana daug. Pirminė Albina Pajerskaitė supažindino su plačia "Caritas" socialine ir religine veikla. Priklauso apie 8000 moterų ir turi skyrius visuose didesniuose miestuose. Patarnavimų reikalauja labai daug, todėl ir darbo valandos labai ilgos.

Į Vilnių grįžo 8 v. v. Tėn Vysk. P. Baltakis sutiko iš Hamiltono, Kanados, viešinę "Aukuro" teatro grupę.

Keliauja į Latviją rugsėjo 1-2

Kardinolo Bernardino neoficialioji delegacija išvyko į Žemaitiją, o mes, su arkivysk. J. Steponavičiumi atsilaikę mišias Šv. Kazimiero koplyčioje, 10 val. išvykom į Rygą. Vežė "Caritas" autobusiuku.

Aplankėm Kryžių kalną, kur palikome kun. S. Lydžio tam tikslui padovanotą kryžių su savo

(nukelta į 4 psl.)

JONAS PUZINAS

14

KELIAS Į LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMĄ

Pateikdami tą pareiškimą Vokiečių okupacinei valdžiai, mes drauge prašome jį perduoti Jo Karališkajai Aukštybei Vyriausiam Rytų Karo Vadui (P. Klimas, Mūsų kovos dėl Vilniaus, p. 66).

Nesnaudė ir Lietuvos lenkai, kurie geriau mokėjo prieiti prie vokiečių, negu lietuviai. Vilniaus lenkai rašė Lenkų Tarybai Varšuvoje, kad Vilniaus ir buvusios Lenkijos Respublikos rytinės sritys būtų prijungtos prie Lenkijos karalijos, siuntė Lietuvos lenkai memorandumą ir Vokietijos reichskancleriui. 1917 m. gegužės 24 d. memorandumu, kurį pasirašė 44 Lietuvos lenkai, iškeliami lenkiško gaivalo reikšmė Lietuvoje, nurodomi 1916 m. vokiečių vykdyto gyventojų surašymo lenkams palankūs duomenys ir gale pabrėžiamas unijinis Lietuvos lenkų noras:

Būdami neskaidoma didžiosios lenkų tautos dalis, stengėmės ir visados stengsimės susijungti valstybėn su Lenkija, su kuria mūsų šalis (atseit, Lietuva) yra drauge tyrusi to paties likimo, tiek garbės ir pokylio metu, tiek kovoje ir vergovėje (P. Klimas, Werdegang, p. 45-49; P. Klimas, Mūsų kovos dėl Vilniaus, p. 68-71).

Į šias lenkų pretenzijas lietuvių vėl reaguota ilgu motyvuotu kontramemorandumu: 1917 m. liepos 10 d. Vokietijos reichskancleriui išsiųstas memorandumas, pasirašytas išplėsto lietuvių būrio, pasivadinusio "lietuvių tautos atstovais" — dr. J. Basanavičiaus, A. Smetonos, A. Zmuidzinavičiaus, dr. J. Šaulio, kun. dr. J. Bakšio, kun. dr. J. Stankevičiaus, P. Klimo, dr. A. Vileišio, A. Gylio, A. Stulginskio Č. Landsbergio, kan. J. Kuktos, kun. T. Brazio, kun. A. Varno, D. Malinausko, kun. A. Petruolio, kun. V. Mirono, kun. J. Stašio ir kun. K. Ribikausko. Tame ilgame memorandumu atremiami lenkų argumentai, pasisakoma dėl būsimų Lietuvos sienų ir pabrėžiama, kad "tik lietuvių tautai te pripažįstame teisę spręsti to krašto likimą" ir kad lietuviai "negali kitaip sau vaizduotis savo ateities, kaip tik nepriklausomybės pavidalu. Tai lietuvių didžiausias geismas, istorijos tradicijų išugdymas, atgijiančios gimtosios kalbos sustiprintas ir savosios tautinės kultūros supratimo pagrįstas... Lietuvių tauta yra praeityje tiek kovojusi dėl savo laisvės ir savarankiškumo, tiek daug smūgių prisikentusi, jog noras padaryti galą visoms savo kančioms tapo nebeįveikiamas ir neišdildomas. Jei šis karas, kurs ilgam laikui nulems tautų laimę, neatsižvelgtų į lietuvių tautos siekimus, jeigu jis atiduotų lietuvius svetimos tautos ar svetimos valstybės malonei ir tuo jau paliktų juos skursti svetimame jungs, tai būtų padaryta neteisybė, kuri duotų Lietuvoje pamato nepalaužiamai kovai" (ištinis vokiškas to ilgo memorandumo tekstas duotas P. Klimo dokumentų rinkinyje Werdegang, p. 48-58, o lietuviškas — P. Klimo darbe Mūsų kovos dėl Vilniaus, p. 71-80).

DIDIEJI 1917 METŲ ĮVYKIAI — AMERIKOS LIETUVIŲ DEKLARACIJA, LIETUVIŲ SEIMAS PETRAPILYJE IR VILNIAUS KONFERENCIJA

1917 m. vokiečių politika Lietuvos atžvilgiu dar nebuvo visiškai išryškėjusi. Ėmė rasti visokiausių planų. Čia grūmėsi tarpusavyje dvi nuomonės: iš vienos pusės — Katalikų Centras ir socialdemokratai, kurie, turėdami daugumą Reichstage, ėmė spausti vyriausybę, kad rytuose užimtiems kraštams būtų duota didesnė laisvė, net rėmė Lietuvos nepriklausomybės idėją, jei Lietuva sueitų į draugiškus santykius su Vokietija, o iš antros pusės — aukštosios karo vadovybės žmonių (gen. E. Ludendorff, gen. M. Hoffmann ir kt.) politika, siekusi aneksuoti Lietuvą ir Kuršą. Vokietijos užsienio reikalų ministerija svyravo tarp tų dviejų nusistatymų, kryptingai kartais vienon, kartais kiton pusėn. Bet pagaliau 1917 m. gegužės mėnesio gale vokiečių karinėse sferose kilo mintis sukurti Lietuvoje, panašiai kaip kad buvo padarę Kurše, vėliau ir Ukrainoje, vad. Patikėtinių Tarybą (Vertrauensrat), kuri būtų vokiečiams palanki ir dirbtų prie okupacinės valdžios jos naudai. Imta kalbinti Žemaičių vyskupą P. Karevičių, dr. J. Basanavičių, Ant. Smetoną ir kitus, bet niekas nesutiko būti tos vokiškai sukurtos tarybos nariais — visi griežtai reikalavo, kad būtų sudaryta pačių lietuvių rinkta tautos atstovybė, Lietuvos Taryba. Pagaliau vokiečiai nusileido ir, kaip vėliau pamatysime, sutiko, kad Vilniuje būtų sušaukta lietuvių konferencija. Prie tų nuolaidų prisidėjo JAV ir Rusijoje gyvenančių lietuvių daromi politiniai žygiai.

(Bus daugiau)

Algis Trakys ir Taksiukas Šleivys skiepija medelius. Iš Algirdo Gustaičio knygos "Sodininkai". Dail. Ilona Brazdžionienė

ALGIS IR TAKSIUKAS – SODININKAI

Algirdo Gustaičio knygutė vaikams

Algirdas Gustaitis, gyvenęs Los Angeles, vaikams leidžia seriją knygučių — "Nutikimai Lietuvos kaime". Veikėjai per visas knygutes eina tie patys — tai berniukas Algis Trakys ir jo draugas šuniukas — Taksiukas Šleivys. Knygelės taikomos maždaug 8 - 10 metų vaikams. Pasakojama nesudėtingai, lengvu stiliumi, pagrindan paimama kokia nors viena tema. Šitoje knygelėje vaikai supažindinami su sodu, su darbais sode, su medeliais. Knyga ir pavadinta *Sodininkai*. Tai jau penktoji tokio pobūdžio ir tos serijos knyga.

Turinys čia vaikiškai paprastas. Graži vasaros diena. Prie prūdo eina Algis Trakys ir Taksiukas Šleivys. Ten jie turi pasisodinti savo sodelį, savo medelius ir juos prižiūri.

Ir dabar veikia kaip sodininkai — skiepija medelius, kad jie neštų geresnį vaisių. Algis atsineša lenktą peilį ir skiepus. Taksiukas jam pagelbsti, palaiko šakelės.

Beskiepinant medelis ima grimsti į žemę, su juo grimsta ir Algis, ir Taksiukas. Grimsta gilyn ir gilyn. Pasiekia požmius. Ten tamsu, bet laksto šv. Jono vabalėliai ir jiems pašviečia. Ir ten pilna visokių gyvūnų ir medelių. Požemyje gyvena Medžių Dvasia. Ji yra užpykusi, kam Algis piausto medelius, kam šuniukas gadina juos. Abu apkaltina, kad skriaudžia medelius. Pirmą ištesina šuniuką Taksiuką. Algiui sunkiau pasiteisinti, bet jam pagelbsti kiti medžiai, taip rūsti Medžių Dvasia ištesina ir jį.

Abu vėl iškyla į paviršių, kur tolia graži diena. Vėl skiepija medelius, susitinka su voru, įvairiais vabalais. Aplinkui čiulba paukščiai ir džiaugiasi diena. O Algiui ir Taksiukui jau baigiasi diena. Jie susirenka įrankius, aplaistę medelius, grįžta namo. Knygutė turi 28 puslapius, du

puslapiai skirti paaiškinti reiškiniams žodžiams, kurie pasitaiko šitoje vaikiškoje istorijoje.

Autorius čia rašo savotišku stiliumi. Visa tai atrodo parašyta lyg koks skriptas filmui pagaminti. Įbrėžiamos tik pagrindinės linijos, pažymimas tik įvykis, o paskui vaizdą pilnai atbaigti paliekama skaitytojo vaizduotei.

Štai kad ir knygos pradžia — skamba kaip skriptas filmui:

"Pagrindiniai veikėjai tie patys, tai yra Algis Trakys ir Taksiukas Šleivys. Vasara. Jų gimtasis kaimas Lietuvoje. Didelis sodas, ten auga obelys, kriaušės,

riešutai, vyšnios ir kitokie medžiai bei krūmai. Prie upės puikus beržynas." (5 psl.).

Autorius čia vaizdo netapo, nedetalizuoja. Paminėti tik būtiniausi kontūrai ir taip palieka vaiko vaizduotei pasileisti į lietuviško kaimo gamtovaizdį.

Vaikų knygos paprastai gausiai iliustruojamos. Ir čia kiekviename puslapyje yra didoka iliustracija. Knygą papuošė dail. Ilona Brazdžionienė. Ir jos iliustracijos atitinka tam pačiam rašymo stiliui. Čia yra tik linijos, tik vaizduojamų daiktų kontūrai. Viskas vaizduojama primityviame stiliuje, pasakiškoje, fantastiškoje nuotaikoje. Piešinyje daug geros nuotaikos, patrauklaus humoro.

Ir tekstas ir iliustracijos nuveda į tą patį pasaulį — jaukią, linksmą Lietuvą, kur žmogus gyvena darnoje su gamta, kur jauniems vaikams ir jų draugams tikrai gera ten gyventi. Tai gražus vaikiškas pasaulis, lietuviška kaimo idilė.

Išleido JAV Švietimo Taryba 1988 metais, spaudė M. Morkūno spaustuvė. Iliustracijos atspausdintos dviem spalvomis — fonas geltonas, o ant viršaus piešinys spaudinamas mėlsvai žaliais.

Šiais laikais sunku išleisti bent kokią knygą, o dar sunkiau išleisti vaikišką. Ją nukonkuruoja didelė gausa anglišku knygų, kurios pasižymi savo spalvingumu, dinamika, intriga. Bet ir prie tų knygų tegu sau vietą randa ir lietuviškos knygelės. Ir ši apie Algį Trakį ir Taksiuką Šleivį tikrai praturtins vaikų bibliotekėlę ir juos pačius pradžiugins (p.j.)

VIII TEATRO FESTIVALIS

Šiaurės Amerikos lietuvių dramų vienetai, po sėkmingų gastrolių Lietuvoje, pasirodys VIII Teatro festivalyje Chicagos Jaunimo Centre lapkričio 15 - 18. Festivalį rengia JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba. Festivalyje dalyvaus Toronto "Aitvaras", Hamiltono "Aukuras", Los Angeles Dramos sambūris, Chicagos ir apylinkių "Vaidilutės" teatras.

Hamiltono "Aukuras" atšventė savo 40-ąjį jubiliejų 1990 vasario mėn. "Aukuras" rugpjūtį praleido Lietuvoje su Antano Rūko *Bubulis ir Dundulis*. Lapkričio 17 d. vakare "Aukuras" Teatro festivalyje pastatys tą patį vaidinimą. "Aukuro" vadovė nuo pat pirmųjų dienų Elena Dauguvietė-Kudabienė.

Toronto "Aitvaras" gyvuoja 18 metų. Aldonos Dargytės-Byszkiewicz iniciatyva Toronto teatro mėgėjai susibūrė į šeimynišką vienetą, kuris su Hamiltono "Aukuru" taip pat šią vasarą statė vaidinimus Lietuvos gyventojams. VIII Teatro festivalyje "Aitvaras" statys Vytauto Alanto

Aukštadarį lapkričio 17, šeštadienio popietėje.

Los Angeles Dramos sambūris "gimė" 1954 lapkričio mėn., o 1989 lapkričio mėn. sambūris gastroliavo Lietuvoje su Birutės Pūkelevičiūtės lyrine drama *Žmonės ir beržai*. Sambūris statys tą patį veikalą VIII Teatro festivalyje. Sambūrio režisoriais yra buvę rež. akt. Juozas Kaributas (1954/62 metų laikotarpyje), rež. akt. Gasparas Velička (1958/62 m. laikotarpyje), rež. Dalila Mackalienė (1962/81 metų laikotarpyje), o dabartinis režisierius yra Petras Maželis, kuris yra ir scenovaizdžių ir kostiumų kūrėjas. Sambūris VIII Teatro festivalyje pasirodys lapkričio 18, sekmadienio popietėje.

"Vaidilutės" teatras įsteigtas 1985 rudenį dr. Petro Kisieliaus ir Onos Šulaitienės iniciatyva. Režisorė tuo metu buvo Marytė Smilgaitė, vėliau kai kuriuos pastatymus režisavo Laima Šulaitytė-Day. VIII Teatro festivalyje "Vaidilutės" teatras vaidins Br. Keturakio *Amerika pirty*, režisuojant Juozui Ivanauskui,

ninku su Ad Hoc komitetu.

Statistika

Latvijoje yra 150 parapijų, 100 kunigų, 103 klierikai. Katalikų yra 20 procentų, liuteronų 35 procentai, ortodoksų 45 procentai. Didelė dalis modernūs pagonys, daugiausia yra Katalikų Bažnyčiai indiferentiški.

Reikia įrengti spaustuvę ir parūpinti popieriaus. Reikia televizijai parūpinti religinių programų. Yra slaptų seselių. Estų katalikų kunigas neatvyko. Išvykęs į Europą. Estijoje esą apie 10,000 katalikų. Veikia dvi parapijos Taline ir Tartu. Parapijos turi apie 500 parapijiečių. Toliau delegacija išvyko į Gudiją — į Baltarusiją.

(Bus daugiau)

Kauno kaimo kapela "Griežlė" groja ir dainuoja Chicagos Brighton Park lietuvių festivalyje, kur jie rodėsi tris dienas. Nuotr. Ed. Šulaičio

KAUNO KAIMO KAPELA CHICAGOS FESTIVALYJE

Jau ne pirmi metai kai Brighton Parko namų savininkų draugija rengia tradicinius festivalius šioje dar gana gyvoje lietuvių kolonijoje Chicagoje. Marquette Parko lietuvių festivaliai jau žlugo. Šiemet kažkas bandė ten rengti, bet nieko gero neišėjo. Ta prasme reikia pasveikinti Brighton Parko lietuvius už jų ryžtą.

Šiemet jų festivalis buvo dar įspūdingesnis: jis tęsėsi tris dienas — nuo liepos 13 iki 15. Visas tris dienas šalia kitų orkestrų grojo specialiai iš Lietuvos iš-

lapkričio 16, penktadienio vakare.

VIII Teatro festivalio rengimo komitetui pirmininkauja JAV LB Kultūros tarybos vicepirmininkė Nijolė Martinaitytė. Bilietai platinami nuo antros spalio mėn. savaitės. Šalia minėtų pastatymų, šiuo metu taip pat tikimasi, kad lapkričio 15 naujas dramų vienetas pasirodys festivalyje ir suvaidins Ostrausko *Saltkalvį*, režisuojant Juozui Ivanauskui.

Lietuvių visuomenė kviečiama apsilankyti VIII Teatro festivalyje. Įvertinkime ir pagerbkime Šiaurės Amerikos dramų vienetus, kurių nariai pasišventusiai atsiduoda skleisti lietuvišką žodį. Žymenų įteikimas ir vakariene bus lapkričio 18 Jaunimo Centro mažojoje salėje.

R. Kubiliūtė

SUNNY HILLS PO KETVERIŲ METŲ

ALFONSAS NAKAS

Buvo 1986-jų spalio 3, penktadienio, pavakarys, kai mūsų baroniukas (LaBaron) užropojo ant cementinio tako priešais garažą. Name viskas kvepėjo naujumu, šviežumu: baltų sienų dažas, kilimas, virtuvės spintelės. Čia mūsų pirmasis naujas namas. Ir paskutinis. Dvi naktis miegojom ant kilimo, pro neuždengtus langus pilnam ar apypilnam mėnuliui šviečiant. Buvo, Maironio žodžiais, "malonu vienkart ir graudu..." Trečią dieną, sekmadienį, atkeliavo mūsų baldai ir "turtai". Kol iš paskutinės dėžės išsiropštė, jau skambėjo Kalėdų varpai. Tuomet pradėjome normaliai gyventi...

Ketveri metai Sunny Hills, Šiaurinėje Floridoje, Panhandle. Už trisdešimt mylių į šiaurę nuo Meksikos įlankos ir Panama City miesčiuko. Už trisdešimt mylių į pietus nuo Alabamos. Čia neauga apelsinai, greifrutai, citrinos. Palmės žaliuoja tik labai jų norintiems, prižiūrintiems, nušiusrusias naujomis pakeičiantiems. Mūsų vietovė lengvai banguojančiam terene. Kalvose, kurių kalvotumą pajunti, žvelgdamas į vieną ar kitą pusę nuo 77-to kelio. Dominuoja čia retuokšliai pušynai. Aukštoms pušims iki pusiaujo tesiekia ažuoluukai, dogvudai, dar dešimčių rūšių

kviesta Kauno kaimo kapela "Griežlė" — 11 asmenų grupė. Ji savaitgalio dienomis pasirodydavo 2 - 3 kartus ir smagiai nuitekdavo tautiečius savo kaimiška muzika, dainomis ir šokiais. Į šokius kauniečiai mėgdavo įtraukti ir žitūrovus. Jeigu penktadienio lietingą vakarą svečius iš Kauno stebėjo gal tik 40 tautiečių, tai sekmadienį jau jų buvo apie 300.

Prie kauniečių pakvietimo išlaidų padengimo prisidėjo Standard Federal bankas su jo viceprezidente Rūta Juškiene.

Liepos 14 d. popietėje į šį festivalį atsilankė ir Chicagos miesto burmistras Richard Daley. Čia svečias pasveikino lietuvius, o ypatingai muzikantus iš Lietuvos. Linkėjo visiem geros kloties. Rūta Juškienė burmistruitei iškėlė gražų paveikslą — Lietuvos peizažą, o Kauno kaimo kapelos narė Vilija Rakštaitė svečių apjuosė lietuviška tautine juosta, kurioje buvo įrašytas vardas "Kaunas". Taip pat tautinių šokių pašoko Lietuvos vyčių jaunieji šokėjai.

Festivalis, atrodo, gerai pavyko ir rengėjai turės pelno. Beje, Brighton Parko lietuvių namų savininkų draugija "Griežlės" muzikantams surengė koncertą Jaunimo Centre liepos 20 d., kuris tikrai gražiai pasisekė.

Šių renginių vyriausiu organizatoriumi buvo Viktoras Urtas. E. Šulaitis

ATLAIDAI/Lithuanian pilgrimages, 209 psl. Chicago. 1990. Foto albumas, išleistas Loyola University Press.

Knygoje sudėtos 94 Lietuvos foto menininko Romualdo Požerskio nuotraukos. Leidinį redagavo Algimantas Kezys. Įvadinis tekstus apie atlaidus ir foto autorių parašė angliškai Mykolas Drunga ir Laima Skeivienė, o lietuviškai — Česlovas Grincevičius ir leidinio redaktorius Kezys. Po kiekviena nuotrauka užrašai angliškai ir lietuviškai. Kieti viršeliai, o applanke iš Žemaičių Kalvarijos.

Vytautas Alantas, TAUTA ISTORIJOS VINGIAIS. 243 psl. Chicago. 1990 m. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Išleido Algis P. ir Ginas A. Alantai.

Tai neseniai mirusio išeivijos rašytojo ideologiškai mąstymai apie tautą bendrai ir apie lietuvių tautą ir Lietuvą konkrečiai Aleksandras Merkelis. DYSIS VARPININKAS VINCAS KUDIRKA. 416 psl. Chicago. 1989 m. Išleido Akademino Skautų Sąjūdžio Vydūno Jaunimo Fondas. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Kaina \$15.

Plačiai dokumentuotas dr. Vinco Kudirkos ir jo gyvento laikotarpio aprašymas. Gausiai iliustruotas.

Tas pats autorius lietuvių visuomenei žinomas ir kitų žymiųjų vyrų monografijomis: Du garsieji žemaičiai (S. Daukantas ir vysk. M. Valančius), Juozas Tomas-Vaižgantas, Antanas Smetona — Nepriklausomos Lietuvos kūrėjas ir vadas, Vydūnas ir kt.

Leonas Sabaliūnas, LITHUANIAN SOCIAL DEMOCRACY IN PERSPECTIVE (1893 - 1914), 215 psl. Durham and London, 1990. Išleido Duke University Press, talkinant Association for the Advancement of Baltic Studies. Spausdinta JAV, specialiam ilgainiui išliekančiam popieriui. Kieti viršeliai. Kaina \$29.95.

Tai pirmoji knyga apie lietuvių socialdemokratų bet kuria vakarietiška kalba. Moksliškai parengtoje studijoje autorius lietuvių socialdemokratų pristato istoriniame fone, sustodamas ir ties kitų tautų panašaus judėjimo partijomis. Ši knyga ypatingai bus naudinga visiems, kas norės susipažinti su Sovietijos ir Rytų Europos šalimis.

Autorius Eastern Michigan universitete dėsto politinius mokslus. Anksčiau jis yra parašęs knygą (taip pat angliškai) apie Lietuvą 1939 - 1940 m. *Lithuania in Crisis; Nationalism to Communism*.

Andrius Nerimas, KELIONĖ Į KAUNĄ. 167 psl. Chicago. 1990 m. Išleido Literatūros Mylėtojų Tarka. Spaudė *Draugo* spaustuvė. Kaina \$10 ir kietais viršeliais — \$15.

Knygos postraštėje nurodyta, kad tai premijuotas jaunimui romanas. Kūrinys buvo premijuotas 1985 m. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Švietimo Komisijos skelbtame jaunimui literatūros konkurse. Pati knyga teišleista tik po penkerių metų. Jos leidimą organizavo pats autorius ir jo asmeniškai bičiuliai bei kai kurios organizacijos. Jis leidėjas pavadino Literatūros Mylėtojų Tarka. Knygos pabaigoje autorius dėkoja talkininkams, o literatūros premijas skiriančioms institucijoms linki iš anksto kaupti lėšas premijuojamiems kūriniams išleisti, o tik paskui skelbti konkursą.

LIETUVOS BAŽNYČIA TAMPRIAI SUSIJUSI SU TAUTA

(atkelta iš 3 psl.)

autografais. Kryžių kalnas visiems padarė labai didelį įspūdį.

Oras buvo šiltas ir saulėtas. Rygą pasėkiame 4 v. popiet. Apisistojome viešbutyje "Latvija". Tuoj pat atvyko Belgijoje gimęs latvis kun. Andriejus, jau antri metai dėstas Šv. Raštą Rygos seminarijoje. Atvyko su klieriku Vosyliu. Už keletos minučių atvyko vyskupas augziliaras Nukšs, kuris taip pat eina seminarijos rektoriaus pareigas. Kalba lietuviškai.

Pietums nuvykome į seminariją. Mokslo metų pradėjo 103 studentai. Šiemet įstojo 25 latviai. Paprastai įstojančių būdavo 1-3. Rygos seminarija paruošdavo kunigus visai Sovietų Sąjungai ir buvo vartojama rusų kalba. Sovietų Sąjungai jau įšventinti

47 kunigai. Dabar nutarta įvesti latvių kalbą.

Norima seminariją praplėsti ir jau baigiama ši statyba. Dar trunka 400,000 dol. Klierikai gyvena labai primityviai nuo 3 iki 13 viename kambaryje, kuris drauge yra ir jų studijų vieta.

Po vizito seminarijoje nuvykome į kuriją. Pasitiko vysk. Cukals su kurijos štabu. Keletas jų kalba lietuviškai. Vyskupas Cukals buvo numatytas kardinolo Vaivodis įpėdiniu — apaštališkuoju administratoriumi, bet dėl savo silpnos sveikatos padavė atsisakymo prašymą, ir dabar nežinoma, kas bus apaštališkuoju administratoriumi. Vyskupas Cukals kalba prancūziškai. Šventas žmogus. Vysk. Nukšs labai energingas, ir jį paskyrė ryši-

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLOJE

Regina Kučienė, JAV Lietuvos Bendruomenės Krašto valdybos Švietimo tarybos pirmininkė, apibūdino savo tarybos veiklą JAV LB Krašto valdybos posėdyje rugsėjo 1 Chicagoje. Mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitėje Dainavoje rugpjūčio 5 - 12 dalyvavo arti 140 žmonių. Buvo 23 vaikučiai 2 - 14 metų amžiaus. Kursus norintiems išmokyti lietuvių kalbą, lankė 23 kursantai. Vasaros atostogų metu išleista VI. Vijeikio skaitinių knygelė *Žvirblis, kuris savo vardo nenorėjo*. Rugsėjo mėn. Švietimo taryba išsiuntė 7,500 laiškų, tikėdamasi, kad lietuviškoji visuomenė pajus pareigą rūpintis ir čia priaugančią lietuvių kartą ir padės jiems ruošti naujas mokslo priemones.

Asta Banionytė, Washingtono skyriaus direktorė, tame pačiame posėdyje Krašto valdybos nariams pranešė apie tos būstinės veiklą birželio - liepos - rugpjūčio mėnesiais. Rūpinasi demonstracijomis, JAV Kongreso nariai informuoti apie ekonominę blokadą prieš Lietuvą, parūpinti dr. Sauliui Razmai, Lietuvos Aukščiausios Tarybos deputatui ir Pedagoginio instituto rektoriui, pasimatymai Kongrese ir Švietimo departamente. Talkinta Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministeriui Saudargui, jam besilankant Washingtono. Informuotos amerikiečių organizacijos, besiteiraujančios apie JAV humanitarines pagalbas įstatymus. Išsiunčiami kvietimai į JAV LB rengiamą seminarą, kuris įvyks

DAILININKAI SVEČIAI IŠ LIETUVOS

Į Montrealį buvo atvykę dailininkai iš Lietuvos: Leopoldas ir Aspazija Surgailiai. Leopoldas yra kilęs iš Utenos apylinkės, Aspazija iš Tauragės.

Iš Montrealio jiedu atvyko į New Yorką aplankyti Leopoldo jaunystės draugės ir kaimynės dr. Reginos Sinitės-Ayre, Columbijos universiteto profesorės, kuri gyvena Manhattane. Spalio 30 dr. Regina sukvietė apie 30 lietuvių dailininkų ir kitų menininkų pas ją pasisvečiuoti ir susipažinti su jos svečiais iš Lietuvos.

Gražiame ir jaukiame bute ir sodelyje tarp rudenėjančių medžių svečiai gražiai praleido kelias valandas, pasikalbėjo apie menus Lietuvoje ir išveivijoje. Svečiam įteikta dovana, dail. Prano Lapės iliustruota knyga *Anykščių šilėlis*. Į knygą pasirašė visi svečiai.

Po vaišių paskui antro aukšto bibliotekoje svečiai dailininkai parodė pluoštą savo paveikslų. Leopoldas yra tapytojas. Jis parodė aliejine pastele pieštų gamtovaizdžių iš Aukštaitijos. Aspazija yra grafikė. Parodė keliolika linoleumo raižinių, kuriuos labai tiksliai nuspalvina ranka, paskui parodė įvairių laisvų kompozicijų, nupieštų guašo dažais. Spalvoti paveikslai primena lyg kokius spaudinius. Čia vaizduojami stilizuoti gamtos motyvai, gelės, medžiai, drugeliai ir įvairios geometrinės formos. Buvo vienas keturių paveikslų ciklas — "Metų laikai". Dailininkė jį ir pardavė ten besisvečiavusiai vienai porai. Pardavė už 700 dol.

New Yorke jie susipažįsta su muziejais, galerijomis, iš čia vyksta į Washingtoną, o iš ten jau grįžta į Montrealį ir išskrenda į Lietuvą.

Su dailininkais svečiais praleisti gražaus vakaro buvo atsilankę koks dešimt asmenų iš Lietuvos, kurių tarpe buvo irgi jaunų dailininkų, filmuotojų, fotografų. Visi liko dėkingi šeiminiškai dr. Reginai už tokį jaukų priėmimą ir bičiulystę. (p. j.)

rugsėjo 28 - 30 Washingtono.

Dalia Kučienė, JAV LB Krašto valdybos Kultūros tarybos pirmininkė, informavo apie lapkričio 16 - 18 Chicagoje rengiamą VIII teatro festivalį.

JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės kartu ruošia Lietuvių Muzikos Šventę 1991 m. gegužės 18 - 26. Gegužės 17 bus poezijos dienos. Gegužės 18 d. — kultūrinių premijų šventė. Gegužės 19 ir 24 — Ponchieli opera *I Lituani* Morton East

High School, Cicero, Ill. Gegužės 22 d. — religinis koncertas į Sibirą trėmimų penkiasdešimtmečiui paminėti. Gegužės 25 d. — Dainų šventės chorų ir šokėjų repeticija ryte, jaunimo šokiai — vakare. Gegužės 26 d. ryte iškilmingos mišios, popiet Dainų šventė University of Illinois at Chicago pavilione, vakare užbaigtuvių puota. Šventės apimtyje vyks įvairios dailės ir tautodailės parodos.

Ramunė Kubiliūtė

SUNNY HILLS PO KETVERIŲ METŲ

(atkelta iš 4 psl.)

kainuoja 15 dol. sezonui. Nuo balandžio vidurio maudomės gerą pusmetį, kartais dar ir porą lapkričio savaitę. Kai turime svečių iš šiaurės, vežame į Panama City Beach paplūdimius. Jie balto, it sniego, smėlio. Tokie beveik ištisai, šimto mylių ruožo, tarp Panama City ir Pensacolos. Šis Meksikos įlankos pakraštys turi "The World's Most Beautiful Beaches" titulą. Nors apie keturis mėnesius šiuose paplūdimiuose maudytis per šalta, turistų netrūksta apskritus metus. P. C. Beach, Destin ir kitas įlankos kurortines vietas ypač mėgsta kanadiečiai, daugiausia iš Ontario ir Quebec'o provincijų.

Į Sunny Hills keliantis mus gąsdino gyvatėmis. Taip jau atsitiko, kad lygiai metus nemačiau nei vienos gyvos. Vėliau pasitaikydavo. Ir mūsų darže atsirado poros pėdų ilgio juodas žaltys. Na ir gudrus, kaip žaltys... Iš tavo akių išskaitęs, kad nieko pikto jam nedarysi, šalin neskuoba. Aišku, yra ir nuodingų. Per mano ketverius metus buvo gal pustuzinis įkandimų. Niekas nemirė.

Rudenį ir žiemą matome nemažai stirnų. Jų ypač pagausėja po to, kai prieš porą metų uždraudė čia medžioti. Kai kuriems tautiečiams prie Boat Lake apėsčioja daržovės. Mūsų kiemą gausiai lankydavo armadilai. Tokie šarvuoti tropikų paršiukai su smailiom knyslėmis. Po velėna ieškodami vikšrų, jie knyslėmis velėną apgadindavo. Apie vieną drąsuolį verta papasakoti. Užsiėmęs kvadratinį barą, plovė žolę. Nuo pakraščiu vis aplink, vis kvadratu mažėjant. Išjungęs motorą žolės maišui iškratyti, iš nuostabos netekau žado: didžiulis armadilas,

VLIKO PAREIŠKIMAI

Dr. Kazys Bobelis VLIKO valdybos vardu parašė pareiškimą JAV prezidentui Bush ir JAV Valstybės sekretoriui James Baker ryšium su 1990 lapkričio 19 - 21 d. įvyksiančia Paryžiuje Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencija.

Pareiškime pabrėžta, kad išsprendus, stipriai remiant JAV, Vokietijos susivienijimo klausimą, Pabaltijo valstybių okupacija ir neteisėtas įjungimas į Sovietų Sąjungą dar ir šiandien nėra išspręstas. Tai yra viena iš paskutinių, visų pasmerkto 1939 m. Hitlerio - Stalino pakto pasekmė.

JAV yra prašomos oficialiai įtraukti Pabaltijo valstybių klausimą į Paryžiaus konferencijos dienotvarkę ir remti, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai būtų priimti į konferenciją kaip pilnateisiai dalyviai.

Yra primenama, kad Kuvaite ir Pabaltijo valstybių karinė okupacija ir aneksija yra tarptautinės teisės atžvilgiu vienodos ir todėl turėtų būti vienodai ginamos. (Elta)

kvadrato beveik vidury, su knysle rausinėjo velėną, į mane nekreipdamas dėmesio. Nepabėgo nė tada, kai nuselinau žmonos ir kaimynų pašaukti. Vargšelis, už kelių minučių jis krito nuo mano kaimyno taiklaus šūvio. Kaimynystėje atsiradus keliems palaidiems šunims, armadilai nebesisvečiuoja...

Tikra šlykštynė tai vabzdžiai, vadinami love-bugs. Ne veltui jie tokį vardą gavę! Išties rugsėjį jie skraidžioja užpakaliais po du sukibę, maždaug naminės musės dydžio, tik labai lengvai, plaukščiatai juodai patelei paskui save velkant dvigubai mažesnę patinėlių. Tie vabzdžiai nei žmonėms, nei kitiems gyvams absoliučiai nieko nedaro. Šlykštynės jie dėl dviejų dalykų. Visų pirma, dėl gausumo, ypač kai kuriais metais. Man jau teko išgyventi dvi eksplozijas: 1987 ir pastarųjų, 1990 metų. Beveik visą rugsėjį jų buvo milijardai, pilnas oras. Skraidžiodami jie ieško bet kokio objekto nutūpti ir nutūpę vyzdami rėplioja. Jie tupia ir ant žmogaus, ypač ant jo balto drabužio. Rėplioja namų sienomis, langais. Ir antra, jų pastangos smelktis į gyvenamus namus bei mašinas, net pro neįmanomai mažus plyšelius. Nemažai jų tikslą pasiekia, būtinai dviese pro palanges, pro durų plyšelius į namus įsigauna ir netrukus nugaišta. Kažkodėl apie juos mažai terašo amerikiečių spauda, o jau lietuviams tai tikra "karinė paslaptis", tabu. Skaitytoją įspėju, kad rugsėjo love-bugs "medaus mėnuo" tai ne tik Sunny Hills apylinkių, o ir visos Floridos problema. Kai 1987 m. rugsėjį vėžiau savo svečius iš Australijos į Cape Canaveral ir Disney World centrinę Floridą, tai love-bugs spiečiai per visą šią kelionę mus siaubė siaubė. Daugelį kartų pakelėse turėjom stoti ir plauti storai apkimtantį priekinį mašinos langą, nes ir vilgomi švytuokliai ilgai darbu nebeatlkdavo. Bet štai praėjo rugsėjis. Išsivalėm palanges ir langus. (Bus daugiau)

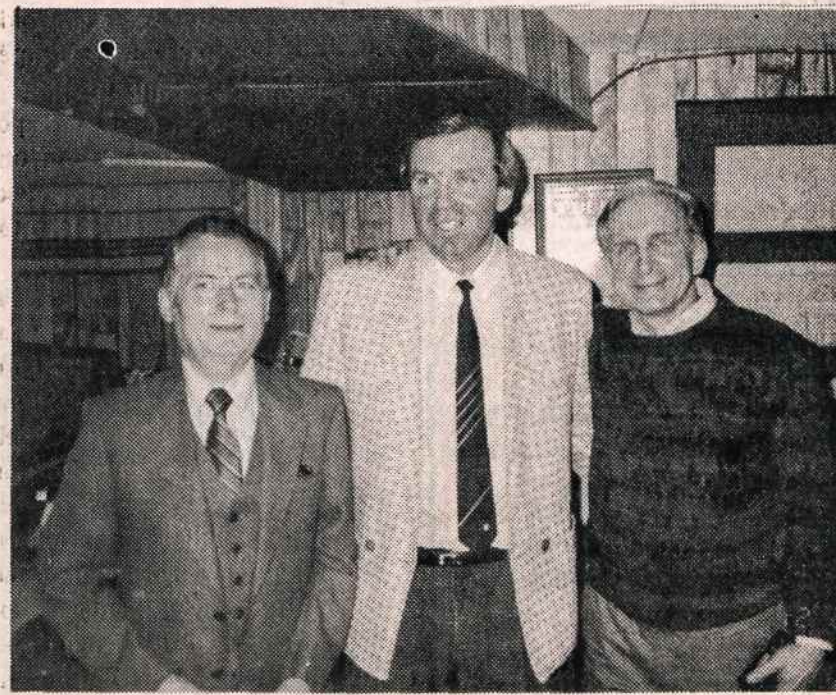
NATIONAL GEOGRAPHIC APIE PABALTIO KRAŠTUS

Garsusis *National Geographic* žurnalas lapkričio mėn. numerį paskyrė Pabaltijo kraštams, parašydamas puikų ir ilgą straipsnį, įdedamas daug nuotraukų. Net ant viršelio yra nuotrauka, kuri vaizduoja nugriautą Stalino

KAS KĄ VALDO?

Sovietų Sąjungoje yra didelis pasimetimas kas ką valdo; kas už ką yra atsakingas. Sovietų Sąjungos ir Rusijos valdžios nesutaria dėl kompetencijos. Pavyzdžiui, neaišku, kas yra energijos šaltinių šėimininkas: ar Rusijos respublika, ar Sovietų Sąjunga?

Lietuvai tai yra problema, nes Lietuvos valdžia nežino, su kuo tartis dėl prekybinių mainų.

Šiomet Chicago "Lituanica" futbolo klubas mini 40 metų veiklos sukaktį. Z. Degučio nuotraukoje matome klubo pirm. A. Glavinską (dešinėje) ir valdybos narį Ed. Šulaitį (kairėje). Viduryje — B. Zelkevičius, Vilniaus "Žalgirio" futbolo komandos vyr. treneris.

CHICAGOS "LITUANICA" MINĖS 40 M. SUKAKTĮ

Apie Chicago "Lituanica" futbolininkus daug girdime ir kartais skaitome. Ypatinai Chicagoje gyvenantieji yra laimingi: jie juos ir pamatyti gali. Dažniausia kas savaitę jie rungtyniauja ir neratai net pergales ir taures laimi.

Dabar šio klubo futbolininkai gyvena klastėjimo laikus (gal tik ne finansine, o komandos pajėgumo prasme). Jų pasirodymai vis gerai įvertinami šio krašto spaudoje; jais gėrisi publika ir futbolo žinovai.

Smagu pažymėti, jog netrukus bus šio klubo gana apvali sukaktis: jis minės 40 metų. Ši sukaktis bus atžymėta dideliu pobūviu - puota, kuri įvyks lapkričio 17 Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Į jį bilietai jau pardavinėjami. Taip pat numa-

tome ir loteriją, norint sutelkti lėšų klubo veiklai. Lėšų dabar labai reikia, nes žaidžiant aukštojoje lygoje, visokie mokesčiai yra žymiai didesni. Taip pat yra ir pareiga paremti 6 futbolininkus iš Lietuvos, be kurių talkos "Lituanica" pasirodymai būtų žymiai kuklesni.

Be to sukakties proga, ruošiamas ir leidinys su istorine medžiaga — aprašymais, nuotraukomis, na ir skelbimais bei sveikinimais. Visa tai jau renkama, nes spaudai norima atiduoti spalio mėn. pradžioje. Leidinio darbų koordinatoriumi yra klubo valdybos narys Ed. Šulaitis. Jam reikia nukreipti visą medžiagą. Rašyti 1330 S. 51 Ave., Cicero, IL 60650 arba telefonuoti 708 - 652 - 6825.

E. Š.

Šiluma Lietuvos vaikam ir seneliam

"Ši ziema bus labai sunki..." "Kad tik Lietuva išvertų šią žiemą..." Vis dažniau ir dažniau girdiši šios mintys iš Lietuvos. Ar mes, čia taip toli nuo Lietuvos gyvenantys, galime padėti Lietuvai pernešti ateinančią sunkią žiemą? Grįžtantys keleiviai iš Lietuvos kartoja ir kartoja, kad krautuvų lentynos tuščios, kad maisto stinga, vaistų verkiant reikia, kad drabužių ir batų veik neįmanoma gauti. Be abejo, iš šios pusės Atlanto, Lietuvos krautuvų lentynų neprikraus prekė ir kiekvieno neapausi šiltais batais. Bet pas mus yra tikrai daug — ko reikia ir ko nereikia. Ar mes negalėtumėm savo lobių pasidalinti ir su Lietuva? Su tokia mintimi Lietuvos Katalikų Religinė Šalpa pradėjo

ir įgyvendino bent kelis konkrečius, svarbius paramos projektus Lietuvai.

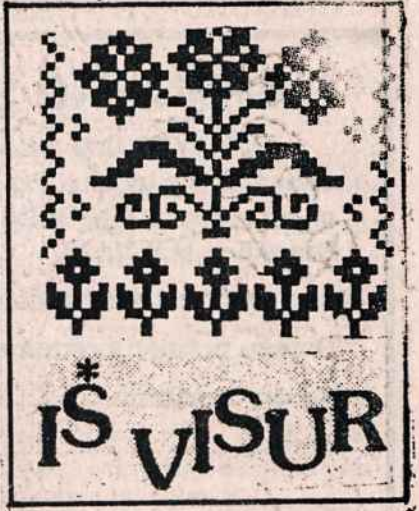
LKR Šalpa suorganizavo "Gyvybė Lietuvai" projektą, kuris blokadoms metu teikė kritiškiausiai reikalingus vaistus Lietuvai. Didesnės apimties buvo medicininės aparatūros konteineris, kuris pasiekė Lietuvą prieš porą savaitę. Jame buvo gabenami liginėm įrengimai. Šiuo metu LKR Šalpa, kartu su vyčių organizacija, koordinuoja diagnostinės klinikos įrengimą Kaune. Vaistai ir aparatūra yra aukojami amerikiečių šalpos organizacijų, kurios turi perteklius.

Per praėjusius tris mėnesius, LKR Šalpa yra padengusi dviejų keturių dešimt pėdų konteinerių pilnų knygų transporto išlaidas į Lietuvą. Pirmasis "Knygos Lietuvai" konteineris iškelia iš New Yorko liepos mėnesį, antrasis buvo iš Putnamo. Trečiasis praėjusią savaitę išvyko iš Chicago. Chicago konteineriui knygų rinkimą koordinavo Lituaniškos Tyrimų ir studijų centras, o LKJR Šalpa transporto išlaidas pasidalino per pusę su JAV LB-nės "Dovana Lietuvai" fondu.

Sekantis konteineris knygų išvyks iš New Yorko vidury lapkričio mėnesio. Knygos yra siunčiamos "CARITAS" organizacijai arba Martyno Mažvydo nacionalinei bibliotekai, kurios toliau jas skirsto Lietuvos universitetam, Švietimo Ministerijai, institutam, seminarjoms, bibliotekoms.

Taigi, padėti Lietuvai galima ir už Atlanto gyvenant. Šių Kalėdų švenčių proga, LKR Šalpa organizuoja Kalėdinį konteinerį Lietuvos vaikam ir seneliam. Šilti drabužiai, batai, paltai, megdyti ir susipažinti.

(nukelta iš 7 psl.)

— JAV LB Krašto valdybos pastangomis Illinois gubernatorių James Thompson priėmė Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministrą Algirdą Saudargą. Buvo aptartas prekybos ryšių užmezgimas tarp Lietuvos ir Illinois valstijos, sutarta Vilniuje atidaryti Illinois valstijos prekybos atstovybę.

— Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimas šiais metais įvyks lapkričio 2 - 4 Quality Inn patalpose, 28600 Ridgehills Drive, Wickliffe (Cleveland), Ohio 44092. Bus išklaustyti VLIKO Tarybos pirmininko Jono Jurkūno, VLIKO Valdybos pirmininko dr. Kazio Bobelio, VLIKO kraštų igaliojinių, Tautos Fondo tarybos pirm. Jurgio Valaičio, Tautos Fondo valdybos pirm. Juozo Giedraičio pranešimai. Kalbės Lietuvos Aukščiausios Tarybos nariai Nijolė Ambrozaitė ir Egidijus Klumbys, Dr. Domas Krivickas skaitys paskaitą "Demokratizacijos procesas Lietuvoje ir VLIKAS"

— Lietuvių Operos tradicinis metinis balius įvyks lapkričio 3 Chicago Jaunimo Centre. Mėnėnėje programoje dainuos Operos choras, diriguojamas Alvydo Vasaičio. Prie fortepijono — Manigirdas Motekaitis.

— Kazimieras Lozoraitis, ilgametis Vatikano radijo lietuviškų transliacijų darbuotojas, rugsėjo 29 buvo apdovanotas Šv. Tėvo atžymėjimu. Jam buvo įteiktas Šv. Silvestro ordino komandoro žymuo. Iškilmes įvyko Vatikano radijo koplyčioje arkangelo Gabrieliaus, radijo ir telekomunikacijos srityje dirbančių dangiško globėjo, liturginės šventės proga.

— Tilžės akto paskelbimo sukakties minėjimas įvyks lapkričio 11 d. 2 val. popiet Chicago Šaulių namuose. Rengia Mažosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis.

— Vokietijos Lietuvių Bendruomenės darbuotojų suvažiavimas įvyks spalio 26 - 28.

— Rašytojas Andrius Mironas, gyvenęs Floridoje, įteikė JAV LB Švietimo tarybai jo premijuotos knygos *Kelionė į Kauną* 56 egz. Knygos bus išsiųstos į lituanistinių mokyklų bibliotekas. Švietimo taryba dėkoja autoriui už jaunimui skirtas knygas.

— Šarūnas Marčiulionis, jau antrą sezoną žaidžia Golden State Warriors krepšinio komandoje, paskutiniu laiku ypač gerai pasirodė rungtynėse prieš Seattle komandą. Savo komandai Arūnas pelnė 21 tašką.

— Lietuvos filatelistų draugijos paroda įvyks spalio 27 - 28 Chicago Jaunimo Centro mažojoje salėje.

— Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos metinis visuotinis suvažiavimas įvyks lapkričio 17 Clevelando Lietuvių Namuose, 877 East 185th St., Cleveland, Ohio 44119. Organizacijos ar asmenys, norį gauti smulkesnių informacijų ar duoti pasiūlymų, prašomi kreiptis į ŠALFASS-gos centro valdybos sekretorių Algimantą Tamošiūną, 317 South Catherine Ave., LaGrange, Ill. 60525. Tel. 708-354-2516.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Atsilyginu už 1990 metus.

Prašau pratęsti prenumeratą 1991 metams.

Vardas ir pavardė.....

Adresas

DARBININKAS naujiems skaitytojams pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiems kitiems prenumerata — 20 dol. metams.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Skiriu stambesnę auką 1990 – sukakusių 75 – metų progai.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS

A. Šapoka — Lietuvos Istorija, 20 dol.

J. Gliaudos — Atolas - Koralų sala, 9 dol.

J. Brazaičio — Raštai. Vienu vieni, 10 dol.

P. Naujokaičio — Lietuvių Literatūros Istorija, 3 tomai po 20 dol.

A. Merklio — Vincas Kudirka, 15 dol.

J. Audėno — Lietuvos Valstiečiai Liaudininkai, 15 dol.

A. Rūtos — Mėlyno Karvelėlio Šviesa. Romanas, 12 dol.

J. Audėno — Paskutinis posėdis, 5 dol.

K. Trimako — Ieškančiojo pėdsakai, 10 dol.

A. Paškaus — Asmenybė ir religija, 6 dol.

A. Tyruolio — Šiapus ir anapus saulės. Poezija, 5 dol.

600 m. Lietuvos krikšto jubiliejus. Albumas, 12 dol.

J. Aisčio — Poezijos rinktinė, 8 dol.

J. Puzino — Rinktiniai raštai, 2 tomai po 25 dol.

LEIDINIAI ANGLŲ KALBA

Bažnyčia Lietuvoje — spalvotas albumas. Priedas angliškai, 15 dol.

VI. Vijeikio — Lithuania My Heritage. Gausiai iliustruotas albumas, 20 dol.

Atlaidai — Lithuanian Pilgrimages. Foto albumas, 25 dol.

J. Stuko — Awakening Lithuania. Istoriniai bruožai, 10 dol.

S. Sužiedėlio — A History of the Church in Lithuania 10 dol.

My Dictionary — Mano Žodynas. Didelio formato spalvota knyga vaikams, 12 dol.

Persiuntimui pridėdama 1.50 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

G. T. INTERNATIONAL parūpina jūsų giminėm bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus neskreندان per Maskvą. Galimybės Riga/Kopenhaga (su nakvyne) Čikaga, New Yorkas ar Los Angeles. Taip pat siūlome Vilnius/Berlynas/Čikaga kaina nuo \$1020.00 iki \$1337.00. Vilnius/Berlynas/New Yorkas kaina nuo \$944.00 iki \$1261.00 ir Vilnius/Berlynas/Los Angeles kaina nuo \$1223.00 iki \$1623.00. Su jūsų giminėmis ryšį palaiko ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: G. T. INTERNATIONAL, INC. 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272.

LIETUVA AMERIKOS TELEVIZIJOJE

Asmenys arba organizacijos gali užsisakyti spalvotą dviejų valandų filmą, rodantį lietuvių pastangas atstatyti nepriklausomybę. Įrekoruota VHS formato kasetėje. Meniška paruošta. Teigiama ir plačiai aprašyta "Drauge", š. m. rugsėjo 28 d. Kaina su persiuntimu 35 dol. Užsakymus su čekiu siųsti adresu:

Feliksas Kontautas
747 E. Broadway
So. Boston, MA 02127
Tel. 617 268 - 5876

STOKIME NARIAIS Į LIETUVIŲ FONDA

1990 M. KELIONĖS NEW YORKAS - RYGA

Ten ir atgal \$795 (tik už kelionę lėktuvu), Skrydžiai tiesiai į Rygą iš JFK per Helsinkį. Oro linija — FINNAIR. Skrydžiai kiekvieną trečiadienį ir šeštadienį. Specialios kainos nuo 1990 spalio 1 iki 1991 kovo 31. \$16. "U.S. taxes" nepriskaičiuota.

KELEIVIAMS SU IŠKVIETIMAIS

Baltic Tours siūlo specialias lėktuvo kainas keleiviams, vykstantiems su asmeniškais iškvietimais. Kvietėjas jus pasitiks Rygoje. Jei reikės parūpinsime transportaciją.

LANKANTIS LIETUVOJE

Už žemas kainas galite apsistoti Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos viešbučiuose vienai arba dviem savaitėm.

HELSINKIS

Grižtant, oro linijų kelias reikalauja vieną naktį praleisti Helsinkyje. Susisiekimai, pusrūčiai, apgyvendinimas — keturių žvaigždžių Vaakuna viešbutyje; \$75 asmeniui dviese viename kambaryje. Atskiras kambarys \$109.

KELIONĖS SU PALYDOVAIS

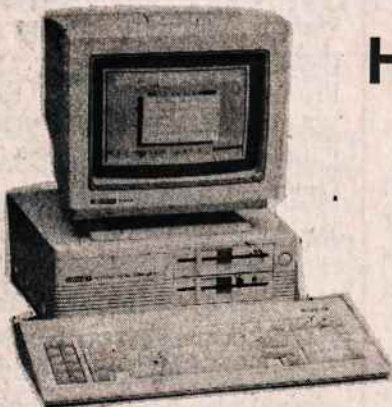
ŠV. KALĖDOS IR NAUJI METAI LIETUVOJE
15 dienų kelionė. 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje, Finnair linija
Kellonė Nr. 1225 gruodžio 22 — sausio 5, 1991
\$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko
\$1,999.00 iš Chicagos

NAUJI METAI LIETUVOJE - 15 dienų kelionė
12 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Finnair linija
Kellonė Nr. 1280 gruodžio 29 — sausio 12, 1991
\$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko
\$1,999.00 iš Chicagos

Smulkesnėms informacijoms ir brožiūrai kreipkitės adresu:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA, 02164
Tel. 617 965 - 8080 Fax 617 332 - 7781

HIGH TECH KOMPUTERIAI

Mūsų parduotuvė, pirma ir vienintelė per emigraciją, parduoda aukščiausios kokybės įrengimus dėl biznio pasikirties ir asmeniniam naudojimui. Mes turime 30-ies žymiausių firmų kompiuterius. Jūs nusipirksite mūsų parduotuvėje tik geriausią elektroniką, taip pat gausite tikrai profesionalų patarnavimą.

Mes parduodame visas kompiuterio atsargines dalis, reikmenis, ir programas. Mes turime didžiulį pasirinkimą. Televizijos aparatų, FAZ-ų, Kamkorderių, VSR-ų, Trumpųjų bangų radijo aparatų, 2-iejų kasečių rekorderių, telefono aparatų, telefono atsakymo aparatų, virtuvės reikmenų ir t.t.

Speciali kaina 220 Voltų Kompiuteriams ir PAL SECAM sistemos elektronikai, kuria jūs galite naudoti Lietuvoje ir Europoje.

Mes kalbame angliškai ir rusiškai.

41 W. 35th GATVĖ, tarp 5 ir 6 Avenues, Manhattan, NY
212 465-0621

DĖMESIO!

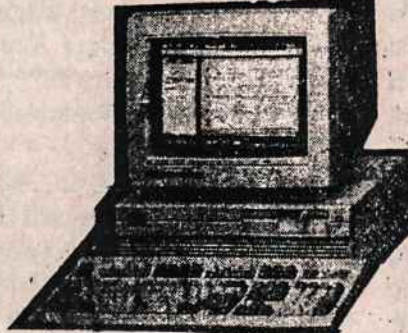
VISIEMS LIETUVIAMS, KURIE LANKOSI AMERIKOJE AR KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ
ĮSIGYKITE VISUS ELEKTRONINIUS REIKMENIS PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĖ

TIMURS STORE JOY - LUD

ELECTRONICS
200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvų)
NEW YORK, N.Y. 10010
TELEFONAS (212) 807 - 8484

TELEVIZIJOS APARATAI (įvairaus dydžio ir įvairių firmų)

KOMPIUTERIAI LYGŪS IBM PC SISTEMAI SU SPALVOS REGULIAVIMO IR ATSPAUSDINIMO APARATŪRA

Visi kompiuteriai gaminti 1989 metais amerikiečių firmos INNOVATION, kuri duoda vienerių metų garantiją Lietuvoj

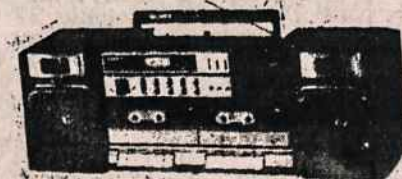
ELEKTRONINIAI PIANINAI ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

TELEFONŲ ATSAKYO APARATAI

PANASONIC M7 COMCORDER VIDEO FILMAVIMO APARATAI PAL SISTEMAI

ĮVAIRŪS RADIO APARATAI SU TRUMPOM BANGOM

VCR (Video juostų rekordavimo ir grojimo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI (įvairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA TURI PAAIŠKINIMUS IR RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR KT. ĮVAIRIUS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

- NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401
- CHICAGO: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333
- FLORIDO: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304
- DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350
- WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje-KASOJE —

— Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol. —

NEW YORKE

Aprėškimo parapija kartu su kelionių agentūra "Vytis" šią žiemą rengia kelionę į Floridą ir Karibų salas. Kelionė įvyks sausio 11-18. Trys dienos bus praleistos įspūdingame Disney World, o po to bus plaukiojama keturias dienas Karibų jūroje. Bus aplankytos trys salos. Registracijos ir informacijos reikalais kreiptis į kelionių agentūrą "Vytis" 718 769 - 3300.

Vėlinės Aušros Vartų parapijoje, New York, N.Y., bus švenčiamos lapkričio 2, penktadienį, 7 val. vak. su specialiomis gedulingomis pamaldomis. Lietuvoje Vėlinės yra ypatinga didelė ir brangi šventė, kada prisimename visi artimieji mirusieji. Palaikykime tą tradiciją ir čia. Visus maloniai kviečia dalyvauti klebonas kun. Eugenijus Savickis ir Parapijos Taryba.

Apie lietuviškus valgius spalio 20 demonstravo TV 21 kanalas. Demonstravo visą pusvalandį. Programos vedėjas nupasakojo ir demonstravo kaip pagaminti kugelį, sūrį, dešras, barščius sriubą. Kalbėjo apie lietuvių simpatingai ir gyrė lietuvišką maistą.

Dr. Jonas Gintautas grįžo iš Lietuvos, kur dalyvavo pasaulio lietuvių gydytojų suvažiavime. Dr. J. Gintautas Lietuvoje pajuto pesimistines nuotaikas, panašias, kaip ir kiti sugrįžę. Jam taip pat susidaręs vaizdas, kad vietinėse valdžios įstaigose dirba daug nepatyrusių ir nekvalifikuotų žmonių tiem darbam.

McGraw-Hill akademinių knygų leidykla yra pažadėjusi paaugoti Lietuvos Katalikų Religinei Šalpa didelį kiekį naujų inžinerijos knygų kitam "Knygos Lietuvai" konteineriui. Šioj didžiulėj leidykloj dirba Emilija Jūrevičiūtė, kurios pastangom, leidykla sutiko skirti knygas Lietuvai. Liguori leidykla Missouri paaugoti Lietuvai 130 dėžių religinės literatūros. Sabre Foundation, kuri yra Massachusetts, yra pasirašiusi sutartis su LKR Šalpa ir CARITAS teikti profesinę ir techninę literatūrą Lietuvai. Pirmoji Sabre auka susideda iš 100 kopijų 1989-ųjų metų Physicians Desk Reference, kuri labai pageidaujama Lietuvos daktarų.

Lietuvos Operos ir Baletoto teatro 70 metų jubiliejus Vilniuje. Kviečiame keliauti kartu ir dalyvauti naujame jubiliejiniame *Traviatos* spektaklio pastatyme Lietuvoje Naujų Metų išvakarėse. Kelionės datos gruodžio 25 (vakare) iki sausio 10 dienos. 14 naktų Lietuvoje ir 1 naktis Berlyne. Chicago/Berlynas/Vilnius pilna kaina 1675 dol., New Yorkas/Berlynas/Vilnius pilna kaina 1575 dol. Kreiptis į G. T. INTERNATIONAL INC., 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457. Tel. 708-430-7272.

Kalėdiniam konteineriui vėjus vyks iki lapkričio 11. Naujus bei dėvėtus drabužius ir žaislus galima pristatyti KASOS patalpose šeštadienio rytais nuo 9:30 val. ryto iki 12:30 p. p. Aukus transporto išlaidom padengti galima siųsti: LCRA/Christmas, 351 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207. Visos aukos nurašomos nuo taksų mokesčių.

Aprėškimo parapijos salėje spalio 28 sekmadienį, tuoj po sumos įvyks parapijos narių visuotinis susirinkimas. Po pranešimų Daiva Kezienė parodys filmą iš vėliausių įvykių Lietuvoje. Klebonas kun. Vytautas Palubinskas ir parapijos tarybos pirmininkas Bill Kumeta kviečia parapičius ir svečius gausiai dalyvauti.

AČIŪ AMERIKOS LIETUVIAMS

A. a. Kazimiero Bačausko brolio sūnus su žmona buvo atvykę į Ameriką, skubėjo dėdę pamatyti, bet atvyko tik į laidotuves. Atvykę apie porą mėnesių gyveno velionio dėdės namuose, Woodhaven, N.Y. Išvyko Lietuvon rugpjūčio 18. Iš Kauno jie atsiuntė šį laišką, kuriame aprašo kelionės vargus ir dėkoja Amerikos lietuviams.

Per nelaimę turėjau laimę su žmona šią vasarą pabuvoti Amerikoje.

Praeitų metų spalį dėdė Kazimieras Bačauskas atsiuntė mums kvietimą jį aplankyti. Tik turint kokį kvietimą galima galvoti apie Ameriką, žinoma, jei pavyks įvykti įvairias kliūtis. O jų nemažai.

Pirmą kliūtį — užsienio pasą ir vizą išvykti įveikėme nesunkiai. Pasus su vizomis gavome vasario mėnesį. Už juos reikėjo sumokėti po 200 rublių. Dar reikia gauti JAV vizą. Tam reikia

Lietuvos vicepremieras Algirdas Brazauskas ir Vytautas Daugirdas spalio 11 Vilniuje. V. Daugirdas vadovavo delegacijai, kurią sudarė New York State, Nassau ir Suffolk county ir Farmingdale universiteto vadovai. Buvo įsteigtas kompiuterių centras prie Kauno Politechnikos Instituto ir pasirašytos sutartys ruošti aukštos technologijos specialistus Lietuvai.

globojo. Buvome sujaudinti gražiomis gerojo dėdės laidotuvėmis, jam parodyta pagarba, už ką esame visiems dėkingi, bet labiausiai M. Shalins ir K. Miklui. Jie irgi visą laiką mumis rūpinosi.

Po laidotuvių irgi nesijautėme vieniši, nes mus globojo V. Butkys, L. Tamošaitis, kun. S. Raitla. Labai mums maloni pažintis buvo su R. ir K. Klybais, P. Jurkumi, A. Sabaliumi, A. Alksniniu, o K. Klybo, V. Alksninio, A. Sabalio perduota man literatūra bus reikalinga informacija ir Lietuvos energetikams.

Dėkojame visiems mieliems Penikams, Šalčiams, V. Jankauskienei, V. Gerulaičiui, E. Minkūnienei, A. Sakalui, E. Vileniškienei, O. Barauskienei ir visiems sutiktiems maloniems lietuviams. Dėkojame ne tik už dėmesį mums, už galimybę nors šiek tiek pamatyti Amerikos, bet ir už tai, kad Jūs tokie esate. Jums mes radome prieškarinę Lietuvą, kurios pas mus mažai belikę. Labai pradžugino jūsų turininga ir vaisinga lietuviška veikla, apie kurią mes beveik nežinojome. Tai teikia vilčių, kad bendromis pastangomis padarysime Lietuvą laisvą ... ir greitai.

Jau buvome praradę viltį išvykti. Aišku, bilietus kai kam pavyksta gauti greičiau, jei suranda, kam ir kokį kyšį reikia duoti, ir kaip paduoti.

Gegužės 19 gauname telegramas, pasirašytas daktaro A. Kruko ir P. Juknio, kad dėdė paguldintas į ligoninę ir reikia greitai atvykti. Tos telegramos turėjo poveikį, ir gegužės 23 dienos naktį Maskvoje nupirkome bilietus į New Yorką, už kuriuos sumokėjome po 1776 rublius.

Taigi kelionė už Atlanto vidutiniam lietuviui nėra pigi, nes metinis atlyginimas yra apie 2500 rublių.

Gavus bilietus, mūsų nemaloniai dar nepasibaigė. Kadangi JAV vizą gavome po kovo 11 d. akto, tai lietuviams rublių įdolerius bankas nekeitė, o iš dėdės atvežtus 200 dolerių Maskvoje muitininkai atėmė. Todėl į New Yorką išvykome be cento kišenėje, žinodami tik mielų Juknių namų telefoną.

Iš Kennedy aerodromo paskambinę K. Juknienei sužinojome, kad prieš kelias valandas dėdė staiga mirė. Daugiau pažįstamų ar giminių New Yorke neturėjome, o P. Juknij buvau tik kartą mačius. Todėl mūsų nusiminimas buvo didelis.

Bet dabar dar didesnė mūsų padėka visiems mieliems Amerikos lietuviams, kurie buvo mums tokie geri.

Pirmausia dėkojame Jukniam ir K. Genevičienei, kurių pastangomis mus pasiekė telegramos, ir mes galėjome dalyvauti dėdės laidotuvėse. Jie ir visą mūsų viešnagės laiką mus

Šiluma Lietuvos vaikam ir seneliam

(atkelta iš 5 psl.)

ztiniai, žaislai visi yra priimami ir laukiami. Jie gali būti ir dėvėti. Svarbu tik, kad jie yra pristatyti švarūs ir geram stovyje. Jie visi eis "CARITAS" katalikių moterų organizacijai, kuri skirstys juos į našlaičių namus, senelių prieglaudas ir rūpinsis sąžiningu paaugotų dalykų išdalinimu. Jei galite pristatyti dalykų šiam konteineriui, juos LKR Šalpa mielai priims. Jei galite paremti pinigine auka, ji bus skirta transporto išlaidom. Vieno konteinerio transporto išlaidos yra maždaug 5,000 dol.

Vajai vyksta šiose vietovėse: New Yorke (LKR Šalpa ir Maironio Lituanistinė Mokykla), New Jersey (Americans for an Independent Lithuania), Philadelphijoje (BALFAS ir Vinco Krėvės Mokykla), Waterbury (LB Apylinkė, Hartforde ir New Britain (parapijos), New Havene (Ryšių Centras ir Atgimimo mokykla), Bostone (LB ir Informacijos Centras), Lehigh Valley

NAUJASIS TESTAMENTAS GARSIAJUOSTĖSE

Prel. Vytautas Balčiūnas Putname į garsiajuostes įskaitė visą Naująjį Testamentą. Iš viso yra 16 juostelių; kiekviena juostelė po 90 minučių. Įskaitytas pilnas N. Testamento tekstas, visi 4 evangelistai, Apaštalų darbai, apaštalų laišakai.

Juostelės platinamos ir skiriamos Lietuvai. Visos 16 juostelių — 24 dol. Jų didesnis kiekis jau persiusta į Maskvą, kad iš ten būtų galima perduoti į Lietuvą. Ir čia gyveną galės užsakyti savo artimiesiems Lietuvai.

Įskaityta profesionalinėje studijoje, garsas perduotas labai švariai ir aiškiai. Greit bus pranešta spaudoje, kur galima užsakyti šias įskaitytas juosteles.

ELIZABETH, N.J.

Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijoje Elizabethė talkina ir kun. Peter Aquino. Jis rūpinasi surinkti aukų, kad galėtų pagelbėti savo senutei motinai, kuriai reikalinga katarakto operacija akyse.

Kelionė į Orlando, Fla., organizuojama 1991 balandžio 26 — gegužės 3. Dėl rezervacijų skambinti Helen Karalis 355 - 5718.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas Petras Viščinis. 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telef. 508 586 - 7209.

Bostone atidarytas didžiausias Amerikoje lietuviškų meno dirbinių salionas

DOVANA

Norintiems įteikti lietuviškų suvenyrų savo giminėms ar draugams Šv. Kalėdų, Naujųjų Metų, įvairių jubiliejų ar bet kuria kita proga — siūlome platų pasirinkimą.

Galite įsigyti:

- * žymiausių išlėvijos ir Lietuvos menininkų paveikslų, grafikos darbu, medžio drožinių;
- * Tautinių rūbų, juostų, gintaro, stiklo ir keramikos dirbinių su lietuviška ornamentika;
- * Tautinių vėlavų, Vyčių, įvairiausių lipdžių;
- * Knygų apie Lietuvą anglų kalba ir Lietuvos žemėlapių;
- * audio ir video kasetių su naujausia lietuviška muzika;
- * tinkančią Lietuvos dažnumams video aparatūrą ir kitas elektronikos sistemas žemomis kainomis.

Visą tai galima užsakyti pagal katalogą, kurį galite gauti atsiuntę 2 dol. čekį firmai BALTIC ASSOCIATES, LTD P.O. Box 1406 GMF Boston, MA 02201 Tel. (617) 269-4455 • Fax (617) 268-8376 368 Broadway, So. Boston, MA 02127

Žymiam Klaipėdos krašto veikėjui MARTYNUI GELŽINIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo dukterį Rūtą Byrd ir anūkus: dr. Tomą, Charlį ir Richardą.

Elena ir Kazys Šeštokai

A. A. JUOZUI BLAŽAIČIUI

mirus, jo žmoną Modestą, dukrą Ramintą su šeima ir sūnų Vaidą, seserį Laimutę su šeima Lietuvoje bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Vanda, Stasys, Linas ir Eimutis Karmazinai

A. A. JUOZUI BLAŽAIČIUI

mirus, žmonai Modestai, sūnui Vaidui ir dukrelei Ramintai su šeima nuoširdžiai užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Lilė ir Algis Ošlapai

DARBININKAS

Administr. (718) 827-1351
Redakcija. (718) 827-1352

Spaustuėvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Verskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Laikrodis šį savaitgalį, naktį iš šeštadienio į sekmadienį, pasukamas vieną valandą atgal. Tai bus normalus Amerikos rytinės zonos laikas.

Kun. Vytautas Pikturna, vasarą praleidęs Brooklyne, patar naudamas Apspreiskimo parapijos bažnyčioje, spalio 26 išvyksta į Singer Island, Florida, kur turi butą daugiabutiniame name. Ten jis aptarnauja dvi lietuvių kolonijas — Juno Beach ir Pampano. Juno Beach lietuviškos pamaldos būna Šv. Pauliaus nuo Kryžiaus bažnyčioje.

N. Y. Alto posėdis bus lapkričio 1, ketvirtadienį, 7:30 v.v. Kultūros Židinyje. Pranešimą iš Alto suvažiavimo padarys N.Y. Alto pirmininkas dr. Jokūbas Stukas.

Romas Pukštys TRANSPAK firmos savininkas, vėl išvažiuoja į Lietuvą gruodžio mėn. pradžioje. Perveda pinigus doleiriais, tvarko palikimus, perka automobilius. Užsakymus priima iki gruodžio 1 dienos. TRANSPAK, 2638 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 1-312-436-7772.

New Yorko žinių dar yra 7 puslapys.

Juozefina Galminienė, eidama 92 metus, mirė spalio 22 rytą. Gyveno privačiuose slaugymo namuose Richmond Hill, N.Y. Pašarvota buvo M. Shalins Versmeninėje. Atsisveikinimas trečiadienio vakare. Palaidota spalio 24, ketvirtadienį, iš Apreiskimo parapijos bažnyčios Cypress Hills kapinėse šalia sūnaus Jono, kuris mirė 1988 rugpjūčio 21. Laidotuvėmis rūpinosi teismo įgaliotas globėjas Paulius Jurkus.

Jau penktas mėnuo kaip sėkmingai veikia **G. T. INTERNATIONAL** raštinė Vilniuje. Kviečiame visus planuojančius vykti į Lietuvą užėti pas ponį Lilę. Galima pasiūlyti visą eilę paslaugų — 10 ekskursijų po Lietuvos įdomiausias vietas, transportas privačiam pasivažinėjimui į gimtines, teatro ir operos bilietų užsakymai, rezervacijos restoranuose ir visa eilė kitų paslaugų. Adresas Vilniuje: Tiltosk-gvė 8/2. Tel. 62-81-09.

Savo auka paremk lietuvišką spaudą

Balfas kiekvienais metais spalio mėnesį skelbia aukų vąjų, kad galėtų sutelkti pajamų šalpos reikalams. New Yorko šimtasis skyrus pagal turimus adresus išsiuntė laiškus prašant aukos. Aukos prašoma siųsti adresu: Lithuanian Relief Fund, P. O. Box 81, Woodhaven, N.Y. 11421. Gautos aukos persiunčiamos Centro valdybai Chicagoje.

Jurgis Karnavičius, pianistas iš Lietuvos, laimėjęs Amerikoje Jaunųjų pianistų varžybose pirmą vietą, spalio 27, šį šeštadienį, 8 v.v. skambina su Merrick filharmoniniu orkestru Beethoveno sonatą Nr. 2. Po koncerto priėmimas, į kurį ypatingai kviečiami lietuviai. Koncertas vyksta Brookside School, Meadow Road, North Merrick, Long Island, N.Y.

Aloyzo Barono vardo novelės konkursas eina labai sėkmingai. Iki spalio 22 jau buvo atsiųstos 8 novelės. Konkurso terminas baigiasi lapkričio 1. Kūrinius reikia siųsti šiuo adresu: Novelės konkursas, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Premijos įteikimas bus lapkričio 17 Kultūros Židinyje. Premija 500 dol. Jos mecenatas — dr. A. Šliažas iš Chicago. Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba tuoj sudarys vertinimo komisiją premijai paskirti.

LAK PAKVIETĖ

“MEDAUS” ANSAMBLIŲ IŠ LIETUVOS

Lietuvių Atletų Klubas New Yorko pakvietė iš Lietuvos ansamblį “Medus”, kuriam vadovauja A. Vilčinskas.

“Medus” grojo apie 400 koncertų Lietuvoje. Dalyvavo dviejų savaitių kelionėje po Lietuvą. “Kol skamba daina, Lietuva dar gyva”!

A. Vilčinsko ir K. Genio daina “Į Lietuvą” išrinkta 1989 metų populiariausia daina Lietuvoje. Ir jo tais metais išleista kasėtė pripažinta populiariausia.

Trys dainos — “Į Lietuvą”, “Medinis Dievas” ir “Atmintį išsaugokim” pateko į 3 įvairių laikraščių ir radijo renkamus populiariausius dainų dešimtukus.

Ansamblyje atvyksta: Robertas Jasinskas — klavišiniai instrumentai, akordeonas, vokalas; Gintautas Varkala — mušamieji instrumentai, vokalas, akordeonas; Tadas Vilčinskas — vokalas, gitara, dainų autorius; Giedrius Litvinas — garso režisierius.

Jų koncertas įvyksta lapkričio 3, šeštadienį, 7:30 v.v. Kultūros Židinyje. Įėjimas — 15 dol. prie stalų. Užsakymus priima Vytautas Kulpa — tel. 718 846-1056.

Prie stalų būsite pavaišinti vynu ir sūriu.

Praleiskime lietuvišką vakarą susavo bičiuliai.

Visus kviečia Lietuvių Atletų Klubas.

“**ŽAIBAS**” NR. 6 — maisto produktai bus pristatyti jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje 10 darbo dienų laikotarpyje. 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 5 sv. ryžių, 5 sv. konserv. druska, 4 sv. valg. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00 — kreiptis “**ŽAIBAS**” 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL, 60457. Telefonas (708) 430-8090.

IEŠKOMA mergina-draugė arba našlė, kuri gali kartu gyventi ir prižiūrėti senesnio amžiaus žmones ir jų namus (turtą, sveikatą ar slaugyti ligoje). Rašyti: Joseph Lugan arba Conwood, P. O. Box 21270, Jamaica, N.Y. 11421.

KAS TAS LITERATŪROS VAKARAS-KONCERTAS?

Dar taip neseniai New Yorko gana dažnai būdavo literatūros vakarai — literatūros šventės. Dabar tie renginiai išblėso. Sunku sukviesti rašytojus, sunku ir publikai susirinkti ir pasiklausyti mūsų rašytojų gyvo žodžio.

New Yorko buvo ir literatūros švenčių — premijų įteikimų. Tos šventės nuėjo į lietuvių literatūros istoriją. Buvo čia ir Lietuvių Rašytojų Draugijos narių suvažiavimai.

Dabar visa tai prisimindami, rengiame literatūros šventę pre-

mijų įteikimą, literatūros vakarą ir koncertą.

Pirmoje dalyje bus premijų įteikimas. Lietuvių Rašytojų Draugijos premija, kuri simbolizuoja buvusią nepriklausomos Lietuvos valstybinę premiją, jau paskirta. Ją laimėjo poetė Edita Nazaraitė iš Toronto už savo poezijos rinkinį *Mechaninė poe-*

zija. Poetė — laureatė atvyksta į šią šventę.

Aloyzo Barono vardo novelės premija dar nepaskirta. Ji bus paskirta tik kelios dienos prieš premijų įteikimą. Šioje šventėje bus įteikta ir premija šio konkurso laimėtoji — laureatui.

Savo kūrybos paskaitys laureatė Edita Nazaraitė. Jei bus galimybės, ištrauką paskaitys ir Barono premijos laureatas.

Į šią šventę specialiai atvyksta poetas Kazys Bradūnas, daugelio poezijos knygų autorius, įvairių premijų laimėtojas, laureatas. Jis šią vasarą su visa šeima apsilankė Lietuvoje. Jo poezija yra išaugusi iš giliai lietuviškų, senoviškų pradų, susiliejęs su dabarties problemomis ir dabarties tėvynės ilgesiu.

Antroje dalyje dainuoja solistė Gina Čapkauskienė, kuri savo dainavimu yra papuošusi daugelį literatūros vakarų, juos papildžiusi, sušildžiusi. Jai akomponuoja lietuvių bičiulis pianistas William Smiddy.

Šis literatūros vakaras, literatūros šventė ir susitikimas su lietuvišiais rašytojais, su soliste Gina Čapkauskiene bus lapkričio 17, šeštadienį, Kultūros Židinyje.

Tokios rūšies renginiai dabar labai reti. Visuomenė kviečiama atsilankyti. (p. j.)

G. T. INTERNATIONAL, INC. nauja paslauga: užtikrintas pristatymas žemiausia kaina 7 dienų laikotarpyje. Dabar nereikia rūpintis ar pasiūstas kargo ateis neišdruskintas ar visai jo negausite siųsdami jį per Maskvą. Už \$1.25/svaras (minimumas 100 svarų) jūsų siuntinys bus pristatytas į Rygos muitinę. Kreiptis — **G. T. INTERNATIONAL INC, Cargo Division, 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas (708) 430-7334.**

Elena Legeckienė - Plechavičiūtė, ilgai gyvenusi New Yorke, dabar gyvenanti pas savo dukrą prie Chicago, vasarą praleido Vokietijoje. Taip pat apsilankė ir Lietuvoje, kur išbuvo visa mėnesį. Aplankė savo tėviškę Ukrainose, Skuodą, Sedą, Telšius, Panevėžį, Kauną, Vilnių ir kitus jai pažįstamus miestus. Grįždama iš tos kelionės, buvo sustojusi New Yorke ir sveičiavosi pas Vandą Bagdonienę ir Birutę Paprockienę. Iš čia išvažiuojo pas savo sūnų Washingtono.

LITHUANIA AWAKENING

Profesorius Alfred Erich Senn, kuris dėsto istoriją Wisconsin universitete, išleido knygą apie Lietuvos atbudimą — *Lithuania Awakening*.

Knygoje pavaizduota, kaip iš kieto sovietinio režimo išsiveržia tautinis atbudimas, kaip jis vystosi, kaip jam trukdo sovietai.

Profesorius lietuviškus reikalus gerai pažįsta, gerai kalba lietuviškai. Jo tėvas, Alfred Senn, profesoriavo Vytauto Didžiojo universitete Kaune. Jo motina lietuvaitė.

Knyga labai tinka kaip dovana angliškai kalbantiems, ypač jaunimui, arba tiems, kuriuos norime supažindinti su tuo, kas dedasi Lietuvoje.

Knygos kaina su nuolaida 19.96 dol. Persiuntimui pridėti dar 2 dol. Jei užsakoma daugiau knygų, tai pridedama persiuntimo išlaidoms po 1 dol. už knygą.

Knygą išleido ir platina: University of California Press, 2120 Berkeley Way, Berkeley, California 94720.

Kęstutis Miklas spalio 26 drauge su kun. V. Pikturna išvyksta į Singer Island, Fla., kur taip pat turi butą daugiabuti-niam name. Ten jau yra nuvykusi Ona Miklienė. K. Miklas į New Yorką grįžta lapkričio 6.

G. T. INTERNATIONAL, INC.

rašo vietinius bilietus ir tvirtina Aerofloto reisu atvykstantiems iš Lietuvos. Taip pat parūpinama profesionalų pasitikimą ir persodinimą New Yorko bei Washingtono Aerouostuose. Prašome kreiptis: **G. T. INTERNATIONAL INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272.**

“Medaus” ansamblis dainuoja Vilniaus sporto rūmuose.

Estradinės muzikos ansamblis

MEDUS,

pakviestas New Yorko Lietuvių Atletų Klubas, atvyksta į Ameriką. Šios grupės pirmasis

PASIRODYMAS – KONCERTAS

bus 1990 lapkričio 3 d., šeštadienį, 7:30 v.v. Kultūros Židinyje.

Ansambliui vadovauja A. VILČINSKAS

Stalus galima užsakyti pas VYTAUTĄ KULPĄ – 718 846-1056

Prie stalo vynu ir sūrio vaišės

Kokteilių pradžia 7 v.v.

Įėjimo auka — 15 dol.

Visus atsilankyti maloniai kviečia

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS

LIETUVIŲ MENO PARODA vyks Lowenstein bibliotekos galerijoje, Lincoln Centre, Manhattane nuo lapkričio 3 iki gruodžio 1. Parodą organizuoja iš Chicago atvykęs Algimantas Kezys. Atidarymas bus šeštadienį, lapkričio 3 d., nuo 6:30 iki 8:30 val. vak. Lankymo valandos: 9 val. ryto iki 11 val. vakaro kasdien; penktadieniais ir šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 8:30 val. vakaro. Sekmadieniais uždaryta.

Lapkričio 4 d., sekmadienį, 2 val. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje Algimantas Kezys kalbės apie naująjį leidinį “Religija lietuvių mene” ir parodys video filmą apie dail. Viktorą Petravičių, minint jo mirties metines. Visi kviečiami atsilankyti.

Kalėdinė Dovana

Lietuvos Vaikams ir Seneliams

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa organizuoja keturiasdešimt pėdų konteinerį Kalėdinių dovanų ir medicininių reikmenų Lietuvai. Suaukoti drabužiai, žaislai ir vaistai eis Lietuvos našlaičių namams, tremtinių draugijom ir senelių prieglaudom per CARITAS sambūrį. Ištieskime ranką Lietuvos vaikučiams ir seneliams šių Kalėdų švenčių proga.

Auka ir darbu prie LKR Šalpos vąjaus prisideda: Baltimorėje — Free Lithuania Committee; Bostone — L.B. ir Lietuvių Informacijos Centras; Clevelande — BALFas; Hartforde — šv. Trejybės parapija; Lehigh Valley — Vyčiai; New Britain — šv. Andriejaus parapija ir Atgimimo mokykla; New Havene — šv. Kazimiero parapija; New Jersey — Americans for an Independent Lithuania; New Yorko — LKR Šalpa, vyr. Skaučių židinys “Vilija”, Maironio Mokykla, Apreiskimo parapija ir Kasa; Norwoode — šv. Jurgio parapija; Philadelphiaje — BALFas, Vinco Krėvės mokykla ir šv. Andriejaus parapija; St. Petersburgo — Saulės Mokykla; Waterbury — LB ir Kasa.

\$500 \$100 \$50 \$25 \$ _____

Pavardė, Vardas _____

Adresas _____

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa / KALĖDOS
351 Highland Boulevard, Brooklyn, New York 11207
(718) 647-2434